CULTURA POPORULUI

Luminează-te şi vei fi! — Voeşte şi vei putea! C. A. Rosetti

Prim-redactor: CONST. CEHAN-RACOVIŢĂ | REDACŢIA: STR. NICOLAE IORGA Nrul 6. TELEFON No. 15-75. | Cluj, Joi, 5 Martie 1925. | ADMINISTRAŢIA: STR. NICOLAE IORGA 6. TELEFON No. 15-75. | ANUL V. Apare în fiecare Duminecă | N-RUL 100

EMINESCU

Vor mai veni mulţi cântăreţi ai poeziei, şi vor trece anii, şi nu ştiu dacă se va ivi unul să se ridice la înălţimea geniului lui Eminescu. Asemenea gândire supraomenească nu răsare ori şi când, ci veacurile o aduc câte odată şi atunci rămâne eternă. Izvoral inspiraţiei nemuritorului cugetător, nu porneşte din imitaţiuni supraputse după alţi meşteri ai ideilor filosofice, căci, atunci într'o zi ar fi săcat pentru generaţiile ce se perindează; dimpotrivă simţirea lui Eminescu, gândirea, se cristalizau, căpătau o formă perfectă, căci le trecea prin sufletul lui încărcat cu comorile artistice ale naţiunei din care el se născuse.

Copilul genial dela Ipoteşti, şi fără noroc mai târziu, la casa părintească dintr'un sat, la anii când viaţa nu-ţi dă decât farmecul şi nevinovăţia ei, cu mintea lui genială, cu ochii lui pătrunzători de taine, înţălese adânc şi vraja codrului şi poezia focurilor aprinse pe dealuri în nopţile de vară şi truda mucenică pe ogoare şi cântecul din fluer, — ca mai târziu să citească în stele.

Simţirea din poeziile lui Eminescu nu este singuratică, a unui om, de oarece nu ar avea puterea covârşitoare să înfrunte nemurirea; ea se îmbină mai întâi cu puterea creatoare a comorilor adânci ce sunt ascunse în însuşirile nesecate ale neamului românesc, ca apoi să se desăvârşească în domeniul universal.

In aceasta constă valoarea operei uriaşă şi trainică de-apururi a lui Eminescu.

Opera lui va lumina veacurile şi va fi mai mult înţeleasă cu cât civilizaţia va progresa.

Trecând dela produsul artistic al lui, produs care l'a aşezat în rândurile poeţilor nemuritori ai lumei şi, coborîndu-ne la om ne va mişca mereu: cum a trăit nefericit, — o viaţă plină de suferinţi. Omul genial nu a putut fi ferit de către societate de sărăcia care a contribuit prea mult la moartea lui timpurie. Firul vieţii lui Eminescu s'a rupt din însăşi vinovăţia unei societăţi, nepăsătoare şi asupra ei va apăsa mereu acest păcat.

Coborîrea în mormânt, însă, i-a adus: nemurirea. Genialitatea lui a dat iatr'o parte norii încărcaţi cu stihuri plini de ceaţă până la el. Răsărise un soare nou al poeziei şi razele se coborau în multe minţi trudite ale scriitorilor, luminându-le calea. Eminescu a fost un regenerator în literatura românească. Dela el încep drumuri noui şi în vestmintele vorbirii şi în concepţia de artă.

Unui asemenea gigant, societatea românească trebuia să-i rămână recunoscătoare şi să şi-o arăte în acelaş timp prin fapte. Dar au trecut atâţia ani dela moarte şi acuma suntem în al 75-lea dela naşterea lui Eminescu şi nu s'au învredniciit, nu ţara, dar deţinătorii culturii şi ai conducerii poporului, să imortalizeze în marmoră chipul cel mai genial al neamului românesc.

Nenoroc şi după moarte. Aceiaş nepăsare a unei anumite clase de oameni ca şi atunci când a trăit. Pieţele noastre publice, încrucişările de străzi din multe oraşe sunt înzestrate cu chipuri turnate în bronz, ale cineştie cărui „mititel" cu merite politice. Şi marmoră şi bronz şi bani se găsesc din prisos pentru cutare primar cu fruntea îngustă sau reprezentant al naţiunii, ce n'a ştiut să închege niciodată o frază în Parlament.

Popoarele nu trăesc decât prin artiştii nemuritori ce i-au avut.

Icoana lui Eminescu va fi vie în sufletele şi gândirea tuturor românilor cât va fi lumea.

Şi se cuvine prin urmare, e o datorie pioasă şi un cult faţă de Eminescu, să aibă în această Românie întregită, o statue demnă de cinstea ce o revarsă geniul lui asupra neamului latin din răsărit.

Şi dacă nu s'au găsit cei chemaţi şi în putinţă să ridice până astăzi acest monument ca o chezăşie de respect în faţa tuturora, fapta lor se caracterizează singură.

Suntem fericiţi, că măcar acum, grupul de scriitori aleşi dela revista „Gândirea", va înlătura o nedreptate ce s'a făcut faţă de memoria lui Eminescu.

Şi obolul cetăţenilor înţelegători va veni desigur. Vor fi picăturile de recunoştinţă închegate în marmora care va înfăţişa pe acel care a scris:

Vremea trece, vremea vine,
Toate-s vechi şi nouă toate.

CONST. CEHAN-RACOVIŢĂ.

Spicuiri din Istoria Bisericii-române

Mitropoliţii Moldovei

Teotixt I s'a urcat pe scaunul mitropolitan în anul 1451-2, păstorind 25 de ani, adică până la 1477 Noemvrie 18, când încetează din viaţă.

A fost un ierarh, care s'a bucurat de mare trecere faţă de domnitorul Ştefan cel Mare, fiind în fruntea sfatului boierilor şi făcând parte din numeroasele delegaţii şi tratate ce-au avut loc în timpul glorioasei domnii a marelui Voevod moldovean. Teotixt s'a ridicat dintre călugării mânăstirii Neamţu, acăreia egumen a fost până la data alegerii ca mitropolit. A fost un prelat puternic şi respectat aşa fel încât în anul 1462, când clericii şi boierii moldoveni fură îndemnaţi să jure că vor păstra credinţă Poloniei ca şi Domnul cari-l luau în chezăşie, Teotixt dă singur actul în numele tuturor fără ca să amintească de ceilalţi boieri, clerici şi obşteni. Pe lângă influenţa politică a avut şi o influenţă culturală, care s'a manifestat prin diferite lucrări scrise în slavoneşte datorite călugărilor din mânăstirile Neamţu şi Putna. El fu înmormântat în mânăstirea Putna, fapt ce ne arată că se trăgea din neam domnesc, deoarece fusese îngropat într'o ctitorie domnească.

Gheorghie, este urmaşul în scaun al lui Teotixt (1477—1510-1) căruia i s'a zis „Nemţeanul" fiind dat din mânăstirea Neamţu. A păstorit 34 de ani, contribuind la mişcarea culturală începută de predecesorul său. A jucat şi oarecari roluri politice în tratatele de alianţă încheiate de Ştefan cel mare, în care este pomenit şi el.

Infiinţarea Episcopiei Romanului.

In oraşul Roman, întemeiat de domnitorul cu acelaş nume între anii 1393—94, este zidită biserica Cuvioasa Paraschiva de doamna Anastasia *). In jurul acestei biserici, s'a creiat episcopia „Ţării de jos" în vremea lui Alexandru cel Bun, fiind subordonată Mitropoliei Sucevei. Primul episcop este amintit în documente e Calist (1445). Până la el trebuie să fi existat alţii, dar din lipsă de isvoare sigure nu-i putem preciza cari anume să fi fost. După el este pus Visarion cunoscut în corespondeţa care a existat între Ştefan cel mare şi arhiepiscopul Dorotei al Ohridei.

Tarasie (1460—72) urmează lui Visarion a cărui moarte n'o putem preciza când s'a întâmplat. Acesta ia parte la sfinţirea mânăstirea Putna împreună cu ceilalţi ierarhi ai Ţării. Sub păstoria sa, episcopia „Ţării de jos" dobândeşte multe danii din partea lui Ştefan cel mare. Este urmat în scaun de: Vasilie (1488—1499) nu ştim data exactă.

Episcopia primeşte danii cu obligaţia de a se face slujbe liturgice: Vinerea pentru sănătate, iar Sâmbăta pentru pomenirea familiei domnitorului Ştefan cel mare după trecerea din viaţă.

In 1502, găsim alt episcop în persoana lui Teotixt, care, după aceasta, ajunse mitropolit la Suceava, cum am văzut la capitolul respectiv.

Infiinţarea Episcopiei Rădăuţilor.

Biserica cea mai veche din ţara Moldovei, cea întemeiată de descăletorul ei — Bogdane V-v., a jucat un rol, până în sec. XV de quasi-episcopie. Superiorul acelei ctitorii domneşti avea atribuţiuni episcopeşti, cari se răsfrângeau asupra credncioşilor şi clericilor din jurul Târgului Rădăuţi. Data când a avut loc înfiinţarea acestei episcopii este anul 1472 — după d-l N. Iorga. După alţi istorici ar fi cu mult mai veche şi s'ar întinde până la Alexandru cel Bun, după o tradiţie amintită de cronicarul Ureche. Se poate admite şi lucrul acesta, având în vedere spiritul de organizare şi consolidare de care era pătruns Alexandru cel Bun. Totuşi, după documente primul episcop al Rădăuţilor este amintit:

Ioanichie (1472), care a murit în 1503 şi a fost înmormântat în biseirca mânăstirii Rădăuţi, gropniţa primilor domnitori moldoveni, a căror pietre de mormânt au fost puse de Ştefan cel mare.

Tot acest domnitor înzestrează această episcopie cu multe danii, aşa cum se obişnuia în acel timp, spre a fi asigurată, pe deoparte, existenţa ei, iar, pe de alta, să fie pomeniţi în viaţă cât şi după moarte întreaga familie a donatorului.

Preot Cornelia Grumăzescu.

*) Mama Domnitorului Alexandru cel Bun.

Sălbaticii dela Moscova

Motto: Gândeşte-te înainte de a face.

Fără a se discuta mult, fără nici o consideraţie declarăm lămurit şi hotărît, că pe barbarii dela Moscova, pe care noi n'avem decât să-i comparăm cu Hunii, îi ignorăm ca pe nişte necxistenţi. In zădar bat în pluă cu Republica Moldovenească, că acolo e rai.

Basarabeanul, fratele nostru ştie ce se poate aştepta dela acei cari au înroşit Nistrul şi Bugul cu sânge nevinovat. Noi nu vom admite nici un plebiscit asupra Moldovei de peste Prut care e trup din trupul nostru şi sânge din sângele nostru.

Se vorbeşte că boleşvicii ne vor da fără plebiscit Cahulul, Ismail, Bolgrad, iar de rest vor întreba pe cine? Pe fraţii noştri cari ne-au îmbrăţişat şi ne-au chemat să-i apărăm de ei — de Hunii dela Moscova? Nu vom admite nici un fel de tratative, nici un fel de intervenţie străină.

E timp ca nimeni să nu mai ştirbească menirea noastră istorică. Dacă nu se vor astâmpăra, vom face toate sforţările pentru a sparge acest bulgăre întărit cu crime şi jafuri, care caută a se arunca asupra noastră.

Drumul creiază statul. Căile aduc prosperitatea unui stat.

Aceşti oameni, cari şi-au creiat actualul stat prin sânge nevinovat prin omoruri, ne putem lesne închipui care e şi prosperitatea acestui stat care îndrăzneşte să înşele buna credinţă a aliaţilor noştri. Decadenţa acestui stat se aşteaptă în fiece moment. Un regim atilic, nefast, unde toţi oamenii sunt certaţi cu dreptul elementar, nu poate să mai dureze mult.

In zadar bolşevicii caută să dovedească drepturile lor asupra Moldovei de peste Prut, ar fi mai bine să vază de popoarăle asuprite din Caucaz, Georgiea, cari s'au răsculat din cauza foamei, şi cari aşteaptă din zi în zi trecerea teroarei bolşevice.

In zadar vor să ne intimideze. Noi ştim la câţi soldaţi şi la ce ofensivă ne putem aştepta din partea unor oameni nedisciplinaţi, goi şi flămânzi. De mult luptam, cu Ruşii de eri ceva mai civilizaţi decât cei de azi, pentru Moldova de peste Prut şi pentru a stăpâni gurile Dunării, şi pentru a-i îndepărta şi de a scăpa de amestecul lor în navigaţia dunăreană. Şi azi când acest ţinut curat românesc nici nu vrea s'auză de zbirii cei de dincolo, ei vin să ne provoace.

O populaţie cu sânge românesc, fapte româneşti, gând românesc, nu poate să audă de nişte oameni asemănători cu bandiţii codrului, cari doresc să-i stăpânească.

Dumnezeu care ne ocroteşte de toate relele şi nenorocirile, ne va ocroti de aceşti duşmani din afară. Vulturii dela Mărăşeşti de eri sunt păzitorii de azi ai Nistrului.

Holderis profesor,
Bucureşti.

INSEMNĂRILE MELE

Cele 7 minuni ale lumii antice. Mausoleul din Helicarnasse.

Piramida lui Keops, construită în sec. 26 în. Chr.

Singura care nu a dispărut.

Farul din Alexandria.

Colossul din Rhodes (statuia lui Appolon).

Grădinile suspendate ale Semiramidei, în Babylonia.

Statuia lui Jupiter Olympianul, în Olimpia.

Templul Dianei din Ephes.

In afară de cele 7 minuni ale lumii antice, avem alte 7 minuni ale evului mediu, cari sunt:

Coliseul din Roma.

Catacombele din Alexandria.

Marele zid chinezesc.

Moscheia Sf. Sofia din Constantinopol.

Templul druidic din Stonehenge (Anglia).

Turnul înclinat din Pisa.

Turnul de porţelan din Nankin (China).

Să mai adăogăm şi pe cele ale lumii moderne?

Adâncimea medie a Oceanelor. Este:

Oceanul Pacific — 4282 mtr.
Oceanul Indian — 3963 mtr.
Oceanul Atlantic — 3926 şi
Oceanul Inghetat de Nord — 1170 mtr.

Import-Exportul în 1923. In 1923, exportul (24 jum. miliarde) a întrecut importul din acelaş an cu 4 jum. mil. lei. Semne bune! N.

DIN TRECUTUL NOSTRU

VEDEREA IAŞILOR PELA 1800.

SCRISORI DIN PARIS

MANIFESTĂRI ROMÂNEŞTI IN FRANŢA

— Dela redactorul nostru. —

FESTIVALURI DE MUZICĂ ROMÂNEASCĂ. — CONFERINŢELE DLUI IORGA. — VIITOAREA EXPOZIŢIE DE ARTĂ ROMÂNEASCĂ.

Cu toate greutăţile întâmpinate, mai ales din cauza lipsei de bani, manifestările de propagandă românească în Franţa se succed din bunavoinţă particulară, dintr'o înaltă înţelegere franceză, şi în ultimul rând dintr'un — totdeauna — întârziat obol al statului român. Aşa de exemplu în ultimul timp d-l Stan Golestan, cunoscutul compozitor şi critic muzical, a organizat cu concursul Direcţiei Generale a propagandei din Ministerul francez de Arte, un festival de muzică românească la Bordeaux, al cărui suces a fost mai mult decât desăvârşit. Peste câteva zile un alt festival de felul acesta se va da la Dijon şi cu timpul în toate oraşele mari din Franţa. Aceste manifestaţiuni sunt date sub auspiciile Fundaţiei Principele Carol şi a Asociaţiunei franceze de expansiune a arteior. La Paris, din aceiaşi iniţiativă, s'au organizat şi se vor mai organiza încă manifestări româneşti de felul acesta, cari nu fac decât să ridice prestigiul României.

Un cât de mic fond — special — anual, dacă s'ar pune la dispoziţia Fundaţiei Principele Carol, exclusiv pentru propaganda în Franţa, s'ar putea face lucruri minunate, mai importante chiar decât un comunicat oficial-diplomatic de înfierare a unor calomnii, sau de afirmare a unor succese extraordinare. Politicianii Franţei ne cunosc perfect, e vorba însă să ne cunoască poporul cel mult, massa mare de francezi de care voim şi trebue să ne apropiem mereu.

Domnul N. Iorga continuă prelegerile sale la Sorbona. Marele nostru învăţat se bucură de o imensă consideraţie în rândurile savante franceze. Conferinţele d-sale, prezintă un interes covârşitor, de specialitate, cu toate acestea sălile de curs sunt pline de români, studenţi în toate branşele sau pasageri, toţi curioşi să vadă pe savantul lor compatriot prelegând de pe catedra celei mai înalte şcoli din lume, şi desigur că fata lor e o primă cauză a înaltelor conferinţe, pe cari unii le înţeleg şi cei mai mulţi le ascultă.

Cu toate că aceste prelegeri ale d-lui Iorga nu se pot cuprinde în programul de propagandă românească în Franţa, d-l Iorga fiind membru agreat la Sorbona şi deci cu dreptul său, că obligaţiunea de a ţine aceste cursuri ce tratează chestiuni de istorie în general, cu tote acestea — fără a discuta rezultatele — e măgulitor ca Ţara Românească să fie reprezentată în rândul puţinilor profesori străini agreaţi de celebra Universitate din Paris, şi această măgulire nu o datorăm decât persoanei savante a d-lui N. Iorga.

După câte ştiu de acum, în luna Aprilie şi în cele ce o vor urma, România va organiza o manifestare artistică la Paris, care cu toate că va corespunde ca epocă Expoziţiei Internaţionale de Artă decorativă, nu se va confunda cu aceasta din motive diferite şi mai ales din cauza imposibilităţei armonizărei acestor motive. Eu cred, însă, că adevăratul motiv e întârzierea în hotărîrea de a participa şi mai ales în aceia de a cheltui câteva milioane. Păcatul e mare, că alături de pavilionul Indo-Chinei, al Poloniei, al Greciei, al Germaniei şi poate chiar al Hotentoţiei, nu există şi pavilionul României. Să admitem, însă, odată cu Americanii că numai ei şi noi nu avem Artă decorativă modernă, şi, motivând astfel o neglijenţă, mai mult un tembelism caracteristic balcanicilor, (cu toate acestea Grecia şi Jugoslavia au pavilioanele aproape gata) să vedem cum se va putea organiza expoziţia de care am vorbit mai sus.

Fundaţia Principele Carol — din nou — căpătând dela Ministerul român de arte ceva, şi, în virtutea programului ei de propagandă românească în străinătate, în urma unor cereri şi oferte sau a unor oferte şi acceptări, a reuşit să hotărască — până acum în principiu — organizarea unei expoziţiuni generale de artă românească într'un pavilion mare, situat admirabil, şi mai ales oferit în mod graţios şi gratuit de către d-l Benneditt, directorul Muzeului Luxemburg. E desigur o afacere aceasta, şi sper că expoziţia va fi cel puţin la înălţimea valoarei ei. Această expoziţie ce va fi deschisă publicului internaţional venit la Paris cu ocazia Marei Expoziţiuni de Artă decorativă, va conţine artă decorativă, pictură, sculptură, artă populară, ş. a. pe scurt, monstre din tot ce s'a creat în România până acum în materie de artă, şi toate acestea vor fi desigur aranjate în ordinea apariţiei lor pentru a se putea oferi astfel vizitatorilor în mod sistematic, întreaga evoluţie a artei româneşti în toate domeniile ei. E desigur interesant, şi ocazia e foarte rară ca să nu profităm serios. Fundaţia Principele Carol, după câte ştiu, lucrează acum la culegerea obiectelor. Un comitet din care fac parte pe lângă alţii şi d-nii Ştefan Popescu şi Dr. Cantacuzino, şi-a luat însărcinarea de a selecţiona, iar competinţa d-lor, nu implică nici o îndoială.

Expoziţia română din Paris va fi organizată deci de Fundaţia Principele Carol şi pusa sub auspiciile ministerului francez de Arte, care prin Directorul General al Propagandei, d-l Brussel, un excelent şi preţios amic al ţării noastre, face pentru România ce niciodată noi nu vom fi în stare să facem în acest domeniu pentru Franţa. Comisar General al Expoziţiei va fi d. Fosillon, un mare critic de artă al Franţei, şi alături de el îşi vor oferi desigur obolul lor de înţelegere şi competinţa lor, d-l Stan Golestan, pictorul Stoenescu şi puţinii români din Paris înţelegători ai acţiunilor frumoase. Noul ministru Diamandy, care a umplut cu multă autoritate golul neproductiv ce de atâţia ani se simţea în postul de trimis extraordinar al României în Franţa, va da tot concursul ce persoana sa oficială îi va permite. Primul contact între aceste toate personalităţi numite, a avut loc săptămâna trecuă cu ocazia venirei la Paris a A. S. R. Principelui Carol şi a Directorului General al Fundaţiei Sale. Şansele sunt mari. Chestiunea în principiu e aranjată de o manieră mai mult decât satisfăcătoare. Desigur că succesul expoziţiei nu va desminţi nimic din toate acestea.

VALERIU GH. MUGUR.

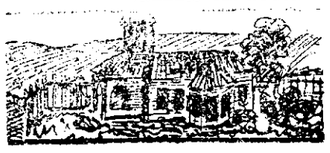

FRONTUL UNIC

PENTRU REVENIREA LA UN TRAI NORMAL

După toate neajunsurile aceste cuvinte flutură pe buzele tuturora şi să fiu sincer, ele cuprind un adevăr de netăgăduit. Cum s'ar putea îndrepta o stare umilitoare, prin ce mijloace s'ar putea stârpi un rău mai uşor decât printr'un front unic. Experienţa ne învaţă, că o lucrare întreprinsă cu forţe răsleţe nu poate avea succes, decât atunci, când forţele adunate într'un singur mănunchiu şi dirijate uniform pot da lucrării un caracter mai însemnat, iar reuşita-i este asigurată de numărul persoanelor cari o sprijinesc. Avem destule exemple în sprijinul acestei afirmaţiuni şi cred de prisos să mă opresc mai mult asupra ei.

Neajunsurile zilei şi pretenţiile noastre mai mult sau mai puţin îndreptăţite au dat loc în anii din urmă şi mai cu seamă în acei de după războiu la diferite comentarii. In mod cu totul firesc războiul a provocat un desechilibru economic şi moral; şi nu-i mai puţin adevărat că aprecierile ce s'au făcut asupra acestui desechilibru au fost aproape totdeauna exagerate, iar de multeori au avut la bază dorinţa de mistificare a adevărului şi prin folosirea acestui mijloc s'a căutat ajungerea unor ţinte cari nu aveau nici o legătură cu bunăstarea ţării sau îndreptarea unor lipsuri. Astfel ne-a fost dat să vedem comercianţi cu înfruniri şi memorii adresate ministerelor, prin cari cereau suprimarea unor măsuri pe cari le numeau drept distrugătoare a meseriei lor şi, în acelaş timp, să se dovedească cu prisosinţă că toate protestele le făceau în dorinţa de a obţinea libertate în stoarcerea poporului de avutul său. Un exemplu de dată mai nouă, ne-au servit măcelarii din Cluj, cari ţineau întruniri peste întruniri cu tot atâtea memorii şi proteste în contra preţurilor stabilite de primărie, pentruca în acelaş timp un măcelar — care se mulţumea cu un profit mai cinstit — să destacă produsele măcelăriei pe preţuri sub cele stabilite de autorităţi.

Dorul de îmbogăţire imediată a cuprins pe mulţi dintre supraveţuitorii zilelor de azi şi mijloacele ce se întrebuinţează în acest scop sunt urîte. Vedem zilnic că sunt unii cari pentru a se îmbogăţi nu se dau îndărăt dela nici o nelegiuire, ba din contra ni-a fost dat să vedem că s'a inscerat a trece nelegiuirile ca ceva stării cu totul firesti şi acest atentat foarte îndrăzneţ a prins rădăcini. Dovadă avem că, abuzurile ce le săvârşesc unii comercianţi în profesarea meserii lor, nu mai impresionează decât pe aceia pentru cari sosirea iernii cu o zi mai înainte decât data calendaristică fixată este un motiv de întristare.

S'a mai insistat în ultimii ani asupra valului de anarhie, care ar fi inundat în rândurile societăţii şi în special în acel al slujbaşilor publici. N'aş putea spune că moralul societăţii n'a fost fundamental transformat de evenimentele provocate de războiul mondial, însă, a afirma că există val de anarhie şi a precia că el este înstărit în rândul slujbaşilor publici e cel puţin prea mult ca să nu zic altfel.

Şi nici ţăranul n'a fost cruţat de asemenea învinuiri. S'a aruncat în sarcina lui vina de a fi provocatorul scumpetei şi s'a mai adăugat că fiind pus în posesiunea pământului prin legea agrară, în loc să-l muncească s'a mulţumit a cultiva atâta cât produsul să-i satisfacă necesităţile trebuitoare şi nici decum nu şi-a dat silinţa a pune în valoare întreaga posesiune. Lăsând la o parte aceste acuzaţiuni lipsite de temei, constatăm că nemulţumirea tuturora este provocată de o cauză care încă nu este bine definită.

Vedem zilnic că traiul a devenit cu desăvârşire de greu, nu numai pentru acei cu pungi sensibile dar chiar şi pentru aceia cari dispun cu izvoare de câştig mai bogate; iar de altă parte constatăm că preţul muncii nu este în raport cu necesităţile, pareică între aceste două n'ar fi nici o legătură deşi în mod firesc ar trebui să fie.

Pe măsură ce înaintăm în analizarea situaţiei, vedem că lipsurile sporesc şi cauzele provocătoare sunt multe.

In faţa unei asemenea situaţii cred că e locul să reacţionăm şi e de datoria fiecăruia să contribue după putinţă cu muncă şi sacrificiu. Căci dacă nu recunoaştem pe ţăran ca provocator al scumpetei nu putem spune că ea nu există; scumpetea există şi ea câştigă teren pe măsură ce timpul trece şi revenirea la un traiu normal este posibil numai dupăce vom înlătura cauzele provocatoare.

Oricum ar sta cazul, fiecă comercianţii sunt fără scrupule când e vorba de câştig; fiecă există val de anarhie pe care eu îl neg sau fiecă ţăranul ar fi provocatorul scumpetei, un lucru e evident: scumpetea există şi ea ne apasă pe toţi deopotrivă, cu toţi-i simţim greutăţile şi cu toţii am dori esirea din această situaţie îngrijorătoare.

Şi fiindcă cu toţii suntem deopotrivă interesaţi, se cere şi e logic de altfel ca în unire să combatem relele cari au provocat desechilibrul vieţii normale. Adică trebuie ca publicul consumator să încurajeze comercianţii cinstiţi; marea massă a funcţionarilor publici trebuie să arăte pe aceia cari prin procedeurile lor le subminează autoritatea morală şi să lupte pentru eliminarea din corpul slujbaşilor statului; iar sătenii cari au partea leului din toate greutăţile isvorâte din scumpirea traiului trebuie să-şi muncească în mod demn proprietăţile, fiind singurii în măsură — prin mărirea producţiilor — a eftini traiul.

In sprijinul argumentului ultim voi aminti că în Franţa anul trecut — după statistici oficiale demne de toată încrederea — s'a însemnţat cu un milion de hectare mai puţin decât atunci, când provinciile Alsacia şi Lorena încă nu erau realipite la patria-mamă. Judecând fugitiv, fiecare înclină a crede că poporul francez nu mai munceşte; în realitate el munceşte poate cu mai multă râvnă, însă, nu însemnţează aşa mult şi acest unic fapt poate provoca scumpirea traiului. Azi bunăoară în Franţa lipsa grâului este adânc simţită; pâinea are un preţ mult mai mare faţă ca acel dela noi; acolo rechiziţionarea grâului datează de mult şi speranţe că această măsură va înceta nu se ivesc. Acelaş lucru se întâmplă şi la noi. Nu avem la îndemână date oficiale din care să putem stabili cu cât se însemnţează mai puţin decât înainte de aplicarea reformei agrare; deducem însă, că mergem aproape paralel cu Franţa. La noi până mai eri foarte multă lume n'a avut pământ şi nici vite pe lângă casă.

Pământurile erau ale magnaţilor şi boerilor cari îl insemnţau cu ajutorul maşinelor; azi pământul mulţumiţă spiritului de dreptate al M. S. Regelui, a trecut în posesiunea acelora cari-l muncesc; natural că în locul maşinelor la lucrul câmpului se întrebuinţează vite pentru hrana cărora o bună parte din acesta trebuie rezervată ca islaz şi fânaţ, şi în felul acesta o mare parte din pământ nu mai poate fi insemnţat. Marilor proprietari din trecut le da mâna să muncească pământul în mod raţional, culegând maximul de roade; n'aş putea spune că acest lucru se poate face şi azi, cum tot astfel n'aş putea afirma că nu se munceşte.

Ţăranul român e un harnic muncitor, calitate care i-a fost recunoscută de către toate popoarele civilizate, însă, mulţi cari până azi n'a avut pământ nu ştiu bine cum trebuie să-l lucreze; astfel sunt unii, cari o parte-l insemnţează lăsând pe cealaltă pentru fânaţ. Ori cel mai cuminte lucru e ca tot ce se poate ara să se insemnţeze cu seminţe alese de cereale şi iarbă, pentru islaz, lăsând locurile mai slabe. Sunt ierburi cari dau cantităţi de nutreţ chiar şi de trei ori atât cât fân şi ele cresc pe locuri dintre cele mai sărăcăcioase. E spre binele fiecăruia dacă-şi măreşte producţia, în acel timp e spre folosul intregii ţări. Atunci când vom avea supraproducţie de cereale şi vite frumos îngrijite, traiul chiar dacă nu se va eftini, pentru pătura muncitoare de pământ, va fi în tot cazul mai uşor de suportat.

Se apropie primăvara; insemnţerile de toamnă nu sperăm să rodească cu un mare belşug; în ţară nu avem depozite mari de cereale; e cuminte să se insemnţeze cât mai mult şi să nu se uite că preţul pâinei nici odată nu scade, pentrucă dacă la noi va fi belşug, nu în toate părţile lumii va fi la fel şi iarăşi niciodată prea mult în hambar nu strică.

Acesta ar fi frontul unic; comercianţilor cinstiţi să li-se de-a posibilitate să-şi continue meseria; funcţionarii publici să caute a pune capăt pretinsului val de anarhie morală, iar ţăranii să caute a scoate maximul de producţie, în felul acesta s'ar pune capăt desechilibrului economic şi moral.

At. Motogna.

Sfântul Martir Teodor Tiron

Sâmbăta I a sfântului Post.

In cea dintâi Sâmbătă a sfântului post facem pomenirea unei minuni, care s'a făcut pe vremea împăratului Iulian apostatul în oraşul Constantinopol. Acest împărat a domnit între anii 361 şi 363 după Hristos. El s'a lăpădat de legea creştinească, cercând în tot chipul să nimicească această lege în tot cuprinsul împărăţiei sale. A dat şi el porunci, ca şi împăraţii cei păgâni, ca toţi creştinii să se închine idolilor şi să le aducă jertfe.

Incercările lui au fost însă zadarnice. Creştinii n'au vrut să părăsească legea cea adevărată, suferind mai bucuros chiar şi cele mai grozave chinuri, decât să se lapede de Hristos.

De-aceea, în Sâmbăta cea dintâi a sfântului post şi-a pus în gând să-şi bată joc de creştini, spurcându-le postul. Indemnat de acest gând păcătos a dat pe ascuns poruncă să se stropească toate mâncările ce se vindeau în piaţa oraşului cu sânge luat dela animalele jertfite idolilor.

In noaptea de Vineri spre Sâmbătă, însă, patriarhul din Constantinopol a avut un vis, în care i-s'a arătat Sfântul Teodor Tiron. Acest sfânt a trăit în vremea împăratului Diveleţian, în veacul al treilea. El a pătimit multe, suferind moartea pentru legea creştinească.

In vis, sfântul a spus patriarhului, că nelegiuitul împărat vrea să spurce postul creştinilor.

Trezindu-se din somn, cucernicul patriarh a trimis vestitori pe la toţi creştinii, îndemnându-i să nu cumpere mâncări din piaţă, ci să mânânce în acea Sâmbătă numai grâu fiert. Creştinii s'au supus acestei porunci şi astfel, au scăpat de batjocura nelegiuitului împărat.

Intre pomenirea acestei minunate întâmplări, creştinii şi în zilele noastre duc la biserică grâu fiert în Sâmbăta cea dintâi a sfântului post.

Şi rugăm pe bunul Dumnezeu să apere pe creştini de rele şi să-i întărească în dreapta credinţă, iar celor răposaţi să le ierte păcatele şi să le dăruiască vecinică odihnă.

Ucenicii Domnului

Duminea I a sfântului post

Incepându-şi Iisus predicarea, încă în zilele cele dintâi, şi-a ales câţiva ucenici, cari aveau să-l urmeze în toate oraşele şi satele Iudeii şi Galileii, iar mai târziu să răspândească în toată lumea dumnezeieştile învăţături ale adevărului. Intre aceştia a fost şi Filip din Vitraida, care urmând pe Iisus a fost ales între cei doisprezece apostoli.

Despre acest Filip ştim, că după înălţarea lui Iisus la cer a vestit cuvântul lui Dumnezeu în Scitia şi Frigia, întorcând pe mulţi păgâni la dreapta credinţă. A suferit moarte pentru Hristos în oraşul Hieropolis, fiind bătut cu pietre, iar la urmă răstignit pe cruce.

Filip a cunoscut încurând, că Iisus Hristos este Mântuitorul aşteptat de toate neamurile. De-aceea, întâlnind pe prietenul său Natanail, i-a vorbit despre dumnezeiescul dascăl, zicându-i:

— Pe acela, despre care au scris Moisi şi profeţii, l-am aflat! Este Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret!

In vremile acelea Galilea era socotită ca o ţară de-a doua mână, fiind-că era locuită de mulţi păgâni, amestecaţi cu evreii. Galileanii erau batjocuriţi, iar Nazaretul era socotit ca un oraş neînsemnat. Răspunzând, Natanail a zis lui Filip:

— Din Nazaret poate să vină vre-un bine?

— Vino şi vezi, — a răspuns Filip şi au plecat împreună, ca să întâlnească pe Iisus.

Incă de departe văzându-l, Iisus a zis către Natanail:

— Iată, Izraeliteanul în care nici un vicleşug nu este!

Iisus cunoştea chiar şi cele dinlăuntru ale inimilor omeneşti. A fost destul să vadă pe Natanail de departe, ca să-i cunoască sufletul. Natanail s'a mirat auzind aceste cuvinte.

— De unde mă cunoşti? — a zis lui Iisus.

Iisus i-a răspuns:

— Mai înainte de-a te fi chemat pe tine Filip, te-am văzut, când şedeai sub smochin!

A fost destul acest răspuns, ca Natanail să priceapă, că acela cu care vorbeşte este Fiul lui Dumnezeu. Numai cu putere dumnezeiască ar putea să vadă cineva lucrurile ascunse şi îndepărtate. Fiul al lui Dumnezeu fiind, Iisus vede, aude şi ştie toate.

— Invăţătorule, — a zis el acum, — tu eşti Fiul lui Dumnezeu, tu eşti împăratul lui Izrail!

Iisus i-a răspuns:

Pentrucă ţi-am spus, că m'ai văzut sub smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedea.

Apoi îndreptându-se către amândoi:

— Adevăr zic vouă, de-acum veţi vedea cerul deschizându-se şi pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se şi coborându-se spre Fiul omului.

Cuvintele lui Iisus s'au împlinit. Vreme de mai bine de trei ani, apostolii urmând pe Iisus au avut prilej să vadă minunatele lui fapte şi să se încredinţeze, că, ei urmează într'adevăr pe cel trimis din cer. Invăţătura lui este cuvântul adevărului, care duce pe om la mântuire.

Iisus Hristos, propovăduind adevărul, a poftit, ca toţi oamenii să creadă într'ânsul. Credinţa în cuvintele lui Iisus ne va face şi pe noi ucenici ai Domnului. Această credinţă trebue să o păstrăm însă întreagă, aşa cum ne-a lăsat-o Fiul lui Dumnezeu.

Incă în cele dintâi veacuri ale creştinătăţii s'au găsit oameni, cari au schimbat adevărata învăţătură a lui Iisus Hristos. Din această privinţă au fost chiar şi neînţelegeri şi certe între creştini. Biserica lui Hristos însă a biruit întotdeauna asupra acelora, cari răspândiau învăţături greşite, cum am arătat şi cu alte prilejuri. Episcopii creştini din toată lumea adunându-se în sinoade ecumenice au mărturisit credinţa cea adevărată, luminaţi prin darul sfântului Duh.

O mare neînţelegere s'a ivit între creştini şi la anul 726 după Hristos. In acest an, împăratul Leon Isaurul din Constantinopol a dat poruncă să se îndepărteze din bisericile creştineşti sfintele icoane, sub cuvânt, că acestea ar fi închinăciuni idoleşti. Neamul creştinesc s'a împărţit atunci în două partide, dându-se prilej chiar unor lupte sângeroase în tot cuprinsul împărăţiei.

Aceste lupte au turburat pacea creştinilor vreme de 60 ani, până când la anul 787 împărăteasa Irina a chemat pe episcopii creştini din toată lumea la sinod ecumenic în Nicea.

Sinodul s'a deschis în Duminea cea dintâi a sfântului post. Episcopii adunaţi la sinod au cercetat cărţile sfintei scripturi şi credinţa vechilor creştini până în vremea sfinţilor apostoli. După multe cercetări au aflat, că cinstind creştinii sfintele icoane, nu cinstesc lemnul, sau hârtia pe care sunt zugrăvite, nici zugrăveala, ci pe acela, care este zugrăvit pe dânsele. Dacă noi cinstim chipurile împăraţilor şi regilor, cu atât mai vârtos trebue să cinstim chipurile lui Iisus Hristos şi ale sfinţilor.

E adevărat, că Moisi în Legea cea veche a oprit închinarea la chipuri cioplite. Dar alta este închinarea şi alta cinstirea. Păgânii, cari se închinau chipurilor cioplite aveau credinţa, că acele chipuri sunt Dumnezei şi că ajută oamenilor prin puterea lor. Creştinii ştiu însă, că icoanele nu au putere dumnezeiască şi prin urmare nu-şi pun nădejdea într'ânsele.

Cu toate acestea icoanele sunt de mare folos. Ele ne aduc aminte de Dumnezeu şi de sfinţii lui. Icoanele sunt ca şi nişte cărţi, din cari citim binefacerile lui Dumnezeu.

Episcopii adunaţi la Nicea cercetând toate acestea au rânduit, ca sfintele icoane să se aşeze din nou în biserici. Creştinii primind cu bucurie această hotărîre, au ajuns din nou la unirea în credinţa cea adevărată.

Dumineca cea dintâi a sfântului post este aşadar un nou prilej, ca să rugăm pe Dumnezeu să întărească credinţa noastră cea adevărată. Cunoscând şi noi, ca şi Natanail, că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu celui viu, să-l urmăm ca şi acesta. Şi să ne ferim de profeţii mincinoşi, cari răspândesc învăţături greşite, potrivnice legii lui Hristos, păstrând cu sfinţenie învăţăturile moştenite dela părinţi.

Septimiu Popa.

RAVAŞE DELA SATE

Din Jupalnic (jud. Caraş-Severin)

Despărţământul „Astrei", al cărui preşedinte este harnicul părinte Pavel Magdescu, a ţinut a doua şezătoare culturală în 8 Februarie.

Simpaticul şi iubitul profesor Traian V. Ţăranu din Orşova, a ţinut o conferinţă cu subiectul „Idealul nostru de astăzi, trebue să fie unitatea noastră sufletească".

D-şoara Victoria Ghimboaşa a recitat poezia „La oglindă" de G. Coşbuc, iar d-l I. Şufan „Moartea lui Fulger" de G. Coşbuc. D-nii Iancu Sărăcovan, Ionel Damşescu şi Gheorghe Iliescu au spus monoloage hazlii cu învăţăminte morale.

După şezătoare a urmat danţ.

Succesul moral e îmbucurător, iar cel material e foarte slab căci de abia a rămas 40 de lei câştig, din cauza că taxa de intrare a fost mică, pentruca să poată intra orice doritor de cultură.

— Casinul român şi-a ţinut prima Adunare generală în 2 Februarie, sub conducerea d-lui preşedinte N. Moescu.

Din dările de seamă asupra activităţii întâiului an, se poate vedea un progres frumos. Casinul a dat mai multe serbări culturale şi a înfiinţat o bibliotecă. In fiecare zi sosesc mai multe ziare şi gazete cari sunt citite.

Adunarea a votat bugetul de 2800 de lei pentru anul 1925 şi a hotărît ca în fiecare lună să se cumpere cărţi noui în valoare de 200 de lei.

La sfârşit Adunarea a mulţumit d-lui Ilie Vulpeş, care a pus la îndămână două odăi pentru localul Casinului, în schimbul unei sume neînsemnate şi plăteşte jumătate din preţul ziarelor.

Nu ne îndoim de faptul că acest Casinou va aduce un mare serviciu populaţiei din comuna noastră şi totodată ne arătăm dorinţa că n'ar fi rău să se oprească jocurile de cărţi în localul lui, deoarece ştim că acele jocuri sunt surorile băuturei şi împreună aduc omului sărăcia.

NELARJA.

Din Isvorul-Bârzei (jud. Mehedinţi).

La o depărtare de vre-o 7 klm. de oraşul T.-Severin, se află situate comuna Isvorul-Bârzei. Locuitorii acestei comune, n'au prea ştiut ce însemnează o serbare teatrală, nefiind nici o persoană care să se ocupe şi cu lucruri de acestea. In vacanţa Crăciunului, însă, au avut prilejul să participe la întâia serbare dată de elevul Ioan I. Petolescu, înscris la şcoala civilă din Orşova, unde a învăţat multe lucruri frumoase şi folositoare pe care a început să le împărtăşească celor cari n'au avut cunoştinţe despre ele.

Dela serbare a rezultat venitul de 600 de lei, care sumă a fost depusă la bancă, până se vor da alte serbări, iar când suma strânsă va fi mai mare numitul elev are de gând să înfiinţeze o bibliotecă.

A. B.

Din Ursoaia (jud. Olt)

— Cursurile de adulţi, care au început cu băeţii încă de prin luna Noemvrie 1924, au luat un puternic avânt. D-l învăţător suplinitor, Marin Cincescu, instruieşte băeţii, iar d-şoara învăţătoare suplinitoare, Lucreţia Caraveţeanu, instruieşte fetele.

Dintre băeţi prea puţini erau analfabeţi, dar acum au învăţat să citească destul de mulţumitor. In schimb, dintre 60 şi mai bine de fete, abia două învăţaseră 2—3 clase primare. Restul toate analfabete, multe fete mari, abia se deprind cu cunoaşterea literilor şi silabisarea celor dela început lecţiuni ale Abecedarului. Desigur, cu toate cele 12 ore pe săptămână şi cu toată silinţa ce depune, mult va avea de lucru d-şoara învăţătoare, până să-şi înveţe elevele carte.

Fetele mai învaţă şi lucru de mână, ca: cusături, împletituri de ciorapi, ş. a., ceva de-ale gospodăriei şi altele. D-şoara se poartă cu atâta dragoste faţă de ele, că le-a câştigat cu totul inima şi nu mai stau acasă în zilele de cursuri, măcar de le-ai ţine şi în lanţuri.

— In zilele de 11, 12 şi 13 Februarie, doi ingineri, împreună cu agronomul şi alţii, venind în comună, au făcut ultima împărţire a pământului împroprietărit, pe plan, pe hartă, însă, rămânând ca altădată să se facă pe teren. N'a avut loc nici o nemulţumire din partea sătenilor, cei doi ingineri, fiind ardeleni, drepţi şi cinstiţi, au respectat legea şi i-au împăcat pe toţi.

Sim.

Din Băiţa (jud. Bihor)

Vânătorii din Băiţa şi împrejurimi au format o societate de vânătoare cu numele de „Prinţul Carol", având următorul comitet de conducere: preşedinte Carol Regge; vice-preşedinţi Alexandru Nica şi Nicolae Békefy; primmaestru de vânătoare Aurel H. Toader; maestru de vânătoare Ioan Popa, Romul B. Baicu şi Nicolae Pele; secretarul societăţii Gheorghe Toader şi casier Onica Dale.

Scopul societăţii este în special protecţia vânatului, stârpirea braconajului, şi exercitarea sportului de vânătoare.

Vânatul aflător în aceste regiuni este: mistreţi, lupi, vulpi, jderi, pisici sălbatice, căprioare, iepuri uneori şi urşi.

H. T. B.

Din Ghelmegioaia (jud. Mehedinţi)

Duminecă, 15 Februarie, a. c. cercul învăţătoresc „Zegaia", a ţinut iarăşi o conferinţă la şcoala Valea Odăilor. Fericiţi am fost când ne-am văzut însoţiţi şi de d-nii revizori C. C. Pârvulescu şi Gh. Topală.

In şedinţa intimă d-l D. Cerbulescu înv., din comuna Peri, a predat copiilor din clasa IV-a ca aplicare o problemă de aritmetică, în care erau toate operaţiile. D-l St. Brebenaru, un neobosit în ale cântului, a sădit şi aici ca şi la alte şcoale, un cântec în inimile copiilor, cari în scurt timp s'au deprins a-l întona singuri.

La confarinţa populară a luat parte lume multă. Copiii dela şcoală au intonat multe cântece şi au spus multe poezii frumoase. Tot ei au jucat cu succes o piesă, în care se arăta răul obicei de a crede în farmece, dându-şi cămaşa de pe el ca să-i descânte baba cutare ca să-i dea vaca lapte, pe când biata vită n'a pupat grăunţe şi n'a simţit ţăsala pe corpul ei.

D-l revizor şcolar C. C. Pârvulescu a rostit, atât învăţătorilor cât şi celor de faţă, despre şcoală, arătând şi d-sa câte virtuţi are omul dela sate. D-sa a mulţumit celor de faţă, că n'au ocolit şcoala.

D-l preşedinte al cercului a închis conferinţa.

I. N. Dumitrescu-Bistriţa

Din Lipniţa (jud. Constanţa).

In ziua de 24 Ianuarie, cu prilejul serbării ce a avut loc la şcoala primară, d-l învăţător diriginte, a propus locuitorilor a se înfiinţa şi în satul nostru un cămin cultural. D-l propunător a arătat în cuvinte frumoase pe înţelesul tuturor, folosele unui Cămin Cultural.

Serile de iarnă nu ne vor mai părea lungi şi plictisitoare, ci adunaţi la un loc ne vom spune unui altuia câte o noutate folositoare, vom citi cărţi din cari să tragem câştig minţii şi traiului nostru şi vom putea mai bine să întreprindem o lucrare în binele satului nostru. Toţi locuitorii au răspuns la acest apel. Au început să se convingă că „ai carte, ai parte" şi numai citind şi învăţând vom putea să ducem o viaţă deosebită de celelalte vieţuitoare lăsate de Domnul pe pământ. Urăm succes şi spor pentru ajungerea la un bun sfârşit a acestei fapte destul de frumoase şi lăudabile pentru d-l învăţător-diriginte, care se gândeşte atât de mult pentru ridicarea culturală a noastră.

Se cuvin merite şi d-lui Pădurar, d-lui şef de post, preotului satului şi celorlalţi funcţionari.

— Un elev din cl. 6-a dela şcoala normală din Călăraşi, din satul nostru, publică într'un ziar din Dobrogea fel de fel de minciuni. Il sfătuim a-şi da bine seama ce face dacă vrea să nu-l dăm de ruşine. O să vedem.

— Prin părţile noastre semănăturile de toamnă sunt bune.

Un săteau

Din Dracsâni (jud. Botoşani)

Duminecă, 15 Februarie, a avut loc a doua şedinţă a cercului cultural „Dracsâni", în localul şcoalei din acest sat.

Atât învăţătorii cât şi copiii au luat parte la serviciul divin, alături de toţi sătenii şi sătencele din sat şi cătunele învecinate. La sfârşitul slujbei d-l învăţător Mina V. Russu a ţinut o predică despre: „Fiul risipitor".

Apoi a avut loc şedinţa intimă la care au luat parte următorii învăţători: Pr. V. Soescu, Constantin Teodorescu, Iulia Teodorescu, d-na A. Todiresei, d-na şi d-l Calistru, Mina V. Russu, d-şoara Levronia Russu, M. Lăpuşneanu, Gh. Romanescu, d-na Romanescu, G. Hasnaş, Dănilă şi d-şoara Nechifor, d-l Const. Teodorescu directorul şcoalei Dracsâni, a ţinut cu elevii clasei 4-a o lecţie practică cu subiectul: „Analisa logică şi etimologică a frazei". La sfârşitul lecţiunei practice, d-l Const. Teodorescu dupăce a susţinut în faţa colegilor partea teoretică a gramaticei, a fost felicitat atât pentru frumoasa reuşită a lecţiunii cât şi pentru minunata pregătire a elevilor ce s'a constatat cu ocazia lecţiei practice. A urmat o masă comună pregătită de d-l Teodorescu directorul şcoalei, la care afară de învăţătorii cercului, au luat parte câţiva oaspeţi veniţi din Botoşani. Şedinţa publică s'a deschis după amiază în faţa unui public numeros. Sf. Sa preotul Soescu a ţinut o conferinţă despre: „Supunerea la legi şi autorităţi".

D-l M. Lăpuşneanu a vorbit câteceva despre foloasele învăţăturii, îndemnând pe săteni să ajute la construcţia unor noi săli de clasă de cari se simte nevoie. S'au desfăşurat recitări, coruri, piese de teatru, minunat reuşite.

Sârguinţa d-lui şi d-nei Teodorescu, cari au pregătit-o atât de reuşită serbarea, merită toată lauda. De dorit este ca toţi colegii învăţători să urmeze pilda dată de aceşti doi dascăli, cari n'au cruţat nimic pentru a ne înălţa sufleteşte.

La sfârşit învăţătorii în grup au cântat pe voci „Imnul Regal", iar Sf. Sa V. Soescu a mulţămit tuturor pentru concursul dat.

M. Gh. Bălan-Buzeni.

Din Ursoaia (jud. Olt)

Vremea, aşa de frumoasă, pregăteşte o primăvară timpurie. Au înflorit ghioceii, gingaşe flori, la vederea cărora orice fiinţă tresaltă de bucurie, reînviind către o viaţă nouă.

— Doi călugări, cu pantahuză, colindă judeţul, strângând bucate, ca ofrandă pentru mânăstire. Săptămâna trecută au fost şi pe aici.

Bine ar fi fost, să fi venit cu tolba plină cu cărţi bune şi folositoare, pe care să le fi împărţit sătenilor, pe preţ mic. Ar fi fost aşa de nimerit modul acesta de răspândire, al sfintilor monahi, cari umblă din casă în casă.

— Beţia, această boală a timpului, şi-a ajuns limita. Multe femei şi au lăsat bărbaţii beţivi, nemaiputând vieţui împreună, se întâmplă mereu bătăi şi crime, lumea pare sălbătecită

Mai zilele trecute, un bărbat însurat, de familie cumsecade, membru în comitetul şcolar şi cântăreţ la biserică, împins de furiile alcoolului, a intrat noaptea peste nişte bieţi orfani, şi a necinstit o nenorocită fetiţă de 13—14 ani.

Acum sunt pe drumul judecăţei.

Şi câţi nu cad victime acestei patimi oarbe! Au încercat, bietele femei, ba cu doctorii, ba cu descântece, să lecuiască pe beţivani! Dar par'că e un tăcut: beau şi mai rău!

Măsuri grabinice împotriva băţiei, ar trebui să se eie de către guvern.

SIM.

Din Mănăstireni (jud. Vâlcea)

In ziua de 18 Ianuarie, în comuna noastră, la şcoala din satul Coşani, s'au întrunit învăţătorii din Genunu, Frăncesti, Băbeni, Bistriţa şi Marcea, unde au avut conferinţa şi timpul fiind foarte frumos, venise lume foarte multă, încât amândouă odăi dela şcoală şi sală numai aveau loc.

După amiază s'a deschis conferinţa de către d-l Niculescu, dirigintele şcoalei, cu diferite cântece şcolare şi patriotice cântate de elevi.

D-l Florescu, învăţător din Băbeni, prin nişte cuvinte bine simţitoare a arătat sătenilor privitor la gospodăria şi răul obiceiuri cu procesele pela diferite instanţe judecătoreşti, cari nu sunt folositoare şi păgubitoare pentru săteni.

D-l Georgescu învăţător din Băbeni, au vorbit despre schimbarea calendarului.

D-l Al. Măcinceanu, primarul comunei şi preşedinte al comitetului şcolar din comuna noastră, a mulţumit d-lor învăţători de învăţăturile date la săteni, precum şi gospodarilor că au venit în aşa număr de mare ca să audă sfaturile folositoare, d-sa roagă pe săteni a da tot concursul pentru terminarea noului local de şcoală, ce se construeşte în mijlocul comunei.

Apoi a adus laude d-lui colonel Tănăsescu dela institutul geografic al Armatei Bucureşti, pentru bunăvoinţa ce a avut şi are pentru aceasta comună, înzestrând toate şcoalele cu harta României, lucrată de d-sa, de asemenea toate bisericile, şcoalele, primăria şi Banca populară „Albina", le-a împodobit cu tablouri ale eroilor morţi în războiu din aceasta comună.

D-l colonel V. Tănăsescu, fiind din această comună şi găsindu-se de faţă a mulţămit d-lui primar Măciuceanu, de modul cum ştie să conducă gospodăria comunii, de asemenea a îndemnat pe săteni să dea toată ascultarea pentru a se putea termina noul local de şcoală.

Cu acest prilej d-l colonel Tănăsescu a dăruit la toţi d-nii învăţători, harta cea nouă a României întregite. Asemenea fapte laudabile aduce mare cinste d-lui colonel Tănăsescu, urându-i mulţi ani să trăiască.

Cihănescu

Din Tufări (jud. Caraş-Severin)

Cohorta „Tierna", a cercetaşilor şcoalelor secundare din Orşova, a dat în 15 Februarie o frumoasă şezătoare. D-l profesor Traian V. Ţăranu a vorbit despre „Farmecul trecutului nostru". Au urmat producţii teatrale, declamaţii, monoloage şi exerciţii de gimnastică.

Şezătoarea a fost pusă la cale în mare parte de elevul-cercetaş I. Petolescu, care îşi înţelege datoria către neamul nostru şi promite să ajungă un luminător al poporului.

— In seara zilei de 31 Ianuarie, d. inspector E. Themak, şeful secţiei de întreţinere din Orşova, călătorind acasă cu trenul accelerat în timpul mersului a simţit o sguduitură puternică, nu departe de comuna noastră. Ajuns în gara Orşova, imediat a luat măsuri necesare şi cu ajutorul d-lui impiegat de serviciu Cohut, a făcut constatarea că o şină s'a frânt în patru bucăţi. Şina a fost înlocuită şi astfel a fost înlăturată o nenorocire de tren care ar fi avut urmări triste, din cauza că tocmai în locul acela calea ferată e pe malul râului Cerna la o înălţime de 7 metri.

N. A.

Din Hărău (jud. Hunedoara)

In seara zilei de 8 Februarie, a avut loc o producţie culturală dată de cohorta „Decebal" din Deva.

Serbarea s'a început cu Imnul Naţional cântat de orhestra cercetaşilor.

Elevul Grozuţa Alexandru, din cl. 7-a reală, a declamat un fragment din „Dan Căpitan de plai".

A urmat piesa: „Cercetaşul unde poate ajută", jucată de elevii: Mitru Grozuţa, N. Sporea Fraţa Ion, Handoran, Carabaşiu, Popa şi C. Sporea.

Elevul Grozuţa Alexandru a cântat bine „Orfanul dela Mărăşeşti", înduioşind pe cei de faţă.

S'au recitat câteva poezii de elevii A. Rosoga şi N. Sporea. Orhestra cohortei a cântat câteva arii naţionale.

A urmat apoi dialogul comic „Ţiganul la târg de vite", spus de harnicii elevi I. Olariu şi A. Podoleanu.

Elevul Grozuţa A. a distrat cu monologul „Barbul Lăutarul", iar elevul N. Sporea a declamat poezia „Casa noastră", de O. Goga.

S'a jucat apoi frumoasa piesă într'un act „Arvinte şi Pepelea" de către elevii I. Banu, T. Molin şi V. Boteanu.

S'au distins elevii Grozuţa şi Molin, cari au stârnit admiraţia publicului prin modul cum au fost în rolurile jucate.

Au urmat danţuri naţionale, jucate de cercetaşii cohortei.

Cuvântul de închidere l-a ţinut d-l profesor Dragomir, comandantul cohortei „Decebal". D-sa a mulţumit ascultătorilor pentru concursul dat — harnicilor cercetaşi — adăugând că cercetăşia este adevărata şcoală a acestei vieţi.

In continuare d-sa a spus că cercetăşia are menirea să crească oameni adevăraţi, cu sufletul şi mintea în stare să înlăture multe din neajunsurile ce se întâlnesc astăzi la fiece pas. Serbarea a avut un frumos succes moral şi material.

Emil I. Cioroianu

Din Făleşti (jud. Bălţi)

Zilele acestea, datorită harnicului subprefect Budace, a fost prinsă banda de tâlhari, cari au jefuit gara Răuţel. Acest funcţionar destoinic, de când se găseşte în fruntea plăşii noastre a adus bună orânduială. Pe lângă gospodăria administrativă a depus o muncă rodnică şi pe terenul cultural. A înfiinţat o casă de cetire sub numele de „Mihai Viteazul" înzestrată cu o locuinţă. Nu trece o iarnă în care datorită lui şi soţiei precum şi gospodarilor din plasă, ca să nu îmbrace 60—70 copii. E un părinte al sătenilor care-l iubesc şi-l stimează. Dacă Moldova de peste Prut ar avea mulţi funcţionari ca subprefectul Budace, administraţia n'ar suferi deloc. De notat că e apreciat de centru. Orideocâteori directorul prefecturei e în concediu, subprefectul Budace girează directoratul. Dumnezeu să-i dee sănătate. Cât priveşte pe funcţionarii subprefecturii îşi îndeplinesc datoria în mod demn.

I. Holde

Din Drag (Ardeal)

In ziua de 8 Februarie, „Cercul cultural al învăţătorilor din plasa Hida" şi-a ţinut al 3-lea ciclu de conferinţe în comuna noastră.

D-l Vasile Nossa preşedintele cercului, a arătat deosebita mulţumire că în faţa unui public atât de numeros îşi poate destăinui sentimentul înălţător, de care este pătruns în această întreprindere culturală.

D-l Vasile Pop, învăţătorul şcoalei primare din Fizeş a vorbit: „Despre procese". Cu exemple din viaţa de toate zilele a arătat cum românii sunt în stare să se pizmuiască pentru toate fleacurile. Când este vorba de interesul şcoalei, românul cam greu vrea să înţeleagă rostul sacrificiului ce trebue adus neapărat şcoalei, dară în schimb nu se încumetă deloc să-şi piardă chiar toată averea pentru ambiţia sa dârză pe la avocaţi.

D-l Ioan Iordache în conferinţa sa „Datoria românilor faţă de ţară", a spus între altele: dacă suntem astăzi în fericita situaţie, să ne vedem între hotarele României întregite, nu înseamnă ca să stăm cu mâinile în sân şi să aşteptăm de-a gata, cum se zice: porumbelul fript să ne zboare în gură, sau să: „pice pară mălăiată în gura lui nătăfleaţă". Trebue să muncim cinstit în toate directivele.

D-l Augustin Dordai, învăţătorul şcoalei primare din comuna noastră prin tema sa „Despre cutremure de pământ", a combătut credinţele deşerte că pământul ar fi aşezat pe patru peşti uriaşi şi când unul se învârte, pământul se zguduie. Iar după o altă credinţă pământul ar fi aşezat pe cocoaşele a patru cămile uriaşe şi când una dintre aceste cămile moare pământul se prăbuşeşte pe locul cămilei moarte.

D-l Aurel Mitrea, dirigint[e] şcoalei primare din Fizeş-sâ[...] petru şi secretarul cercu[lui] susnumit, a vorbit despre „[...] gătura între familie şi şco[oa]lă".

După fiecare conferinţă [a] urmat câte-o declamaţie r[e]titată de câte-un elev sau e[le]vă şi a cântat corul elevi[lor] cari cu reuşita lor numai c[e] ste pot face conducătorului harnicului învăţător Aug[ustin] tin Dordai din această com[u]nă.

Ion Delasch

Dela Câmpani (jud. Bihor)

In ziu de 8 Februarie, cer[cul] cultural No. 9, a ţinut o adun[are] în comuna noastră cu un frum[os] şi bogat program.

Corpul didactic a luat parte [la] sf. liturghie, unde a servit Sf. [Sa] părintele Aureliu Baicu.

La şcoală s'au ţinut trei lecţ[iuni] practice cu copiii; se cuvine la[uda] d-nei înv. văduva Popovici, pe[ntru] sârguinţa ce a depus.

După lecţiunile practice au urm[at] conferinţele pentru popor. Săt[enii] adunaţi în număr mare, au [dat] dovadă despre interesul ce-l po[rtă] faţă de şcoală.

D-l preşedinte al cercului, v[ă]ranul înv. Vasilei Sala, printr'o [...] flăcărată vorbire de deschider[e] arătat marea însemnătate a şco[lei]. Au vorbit apoi d-l Gavril Cos[ma] înv. în comuna Ilei, despre şco[ală] atingând chiar chestiunile teh[nice] cari erau actuale în această com[una] unde în prezent se lucrează [la] clădirea marelui local de şco[ală] şi a mai vorbit d-l Inv. din com[una] Lunca, Mihail Ciura (secreta[rul] cercului cultural), despre Ist[oria] neamului românesc, subiect, ca[re] înlănţuit sufletele celor de faţă.

D-l preşedinte V. Sala, în u[rma] unei vorbiri, a ridicat şedinţa şi [a] primit mulţumiri din partea com[unei] prin Sf. Sa părintele paroc [Ioa]reliu Baicu.

A fost de faţă şi d-l notar [...] cual Carol Rogge, d-sa arată m[are] dragoste faţă de şcoală.

La urmat a urmat o masă com[una] dată de d-na înv. văd. Popovici [în] preună cu Sf. Sa părintele A. Ba[icu].

H. T.

Din Secu-Buhaheţa (jud. Near[ţ])

Duminică, 15 Februarie, a [avut] loc, la şcoala din satul nostru, [şe]dinţa cercului cultural învăţător[ilor].

Dimineaţa, toţi d-nii învăţăt[ori] au fost la biserică şi-au ascu[lta] Sf. Liturghie, care a fost săvâr[şită] de părintele paroh, S. Ungurea[nu].

După slujbă s'a ţinut — [la] şcoală — de către d-l Vasile N[is]tor, învăţătorul satului, o lec[ţie] de gramatică, „Fraza". A [for]mat apoi masa comună. Du[pă-a]meazăs'a început serbarea şcola[ră]. Serbarea s'a deschis cu „Trăia[scă] Regele" cântat de elevii şcoalei [şi] de adulţi. Apoi Sf. Sa părint[ele] Borş preşedintele cercului, [a] declarat şedinţa publică desch[isă] dând cuvântul d-lui C. Baltă. D[-sa] a vorbit sătenilor, într'o limbă [a]dovenească, curat românească [...] despre „Foloasele învăţăturii".

A arătat, pe înţelesul tu[tu]ror, foloasele mari ce se tr[ag] de pe urma ştiinţii spunând: N[e]destul ca o ţară să aibă arme [şi] răsboiu (puşti, tunuri, ş. a.), mai trebue şi ştiinţa de carte.

După cuvântare au urmat pr[o]ducţiile şcolare, care au fost bi[ne] pregătite de către d-na şi d-şoa[ra] Didina Nistor.

Au luat parte foarte mulţi săte[ni] încât nici nu mai încăpeau [în] sală; unii stăteau şi în ogra[dă] ascultând pe ferestre.

La ora 4 şedinţa se ridică. Sf. [Sa] Preotul Borş, a mulţămit oame[ni]lor, că au luat parte în număr ma[re] cât şi d-lui V. Nistor, care îşi [a] tot interesul pentru şcoală.

Invăţătorii prezenţi au fost: [...] Borş, C. Baltă, Gh. Cădere, [...] Trifan, V. Nistor, Victor Lan[ge]lescu, Virgil Ungureanu şi V. Neg[...].

— In ziua de 15 Februarie, [a] avut loc cumunia religioasă a d-[lui] N. Nistor fratele învăţătorului, [şi] d-şoara Florentina Ţibrea din B[ă]caz-Ciuc.

Numii au fost d-na şi d-l Har[a]lambie Nistor Invăţător. Cunu[nii] s'a oficiat în biserica din Bicaz.

Urăm viaţă lungă şi trai fe[ri]cit tinerilor căsătoriţi.

VEST.

Rubrica tineretului şco[lar]

CODRUL.

E noaptea clară ... cerul de az[ur]
Doar apele mai şopotesc alene,
Şi'n codrul cu isvoare de cleşti
Cutreer iar năluci ... cutreer iele.

In jurul meu tăcere de altar,
... Un basm străbun îmi trem[ură]
[prin mi[...]
Un făt frumos, o dalbă cosinzia[nă]
Crăiasa unor vremi de mai 'nainte.

De sus ... din vatra boţii înstela[te]
Zâmbeşte luna rece ... visătoa[re]
Şi varsă, aur sfânt pe 'ntinsul fi[rului]
Pe lutul greu ... al dalbelor ogoa[re].

E un mister ... un ocean de vi[s]
E sărbătoarea veşnicei naturi,
Dar fulgerele străpung prin noap[te]
Şi piere viaţa magicei păduri.

Dispari iluzii ... basme ... cosinzen[e]
Aud dureri ... şi vaete şi chin[uri]
... Şi-un uriaş se scaldă 'nlac d[e]
[sânge.

B. GONIA,
cl. 6 licue Ai[...]

ABONAMENTUL: Pe un an 250 lei. Pentru săteni, învăţători, profesori, preoţi, studenţi, funcţionari, meseriaşi şi muncitori 200 lei pe un an. Abonamentul se plăteşte înainte; se fac abonamente şi pe jumătate an.

Cultura Poporului

ABONAMENTUL pentru instituţii financiare, biblioteci, cluburi şi localuri publice 400 lei. Pentru sprijinitorii foaei minimum 500 lei. In America 3 dolari. In Jugoslavia 120 dinari pe an. In străinătate 450 lei pe an.

DUREREI DIN SATUL MEU

Domnului Ministru al cultelor şi Domnului Ministru al şcoalelor, Onor. casei şcoalelor, casei bisericelor, Fundaţiei culturale „Principele Carol", societăţii culturale „Astra" Sibiu şi tuturor instituţiilor şi particularilor doritori a ajuta la ridicarea poporului.

Pe şoseaua judeţeană, ce leagă Huşul de Iaşi, c'am la mijlocul acestei căi de comunicaţie, se găseşte aruncat într'o vale satul Cozia, răsărit acum vre-o 250 de ani în mijlocul pădurii prin sosirea în partea locului a câtorva rotari veniţi de departe după lemn bun de lucru. Graiul satului mai păstrează încă amintirea acestor descălicători ai vetrei lui şi dacă întrebi vreun bătrân, el pomeneşte cu evlavie numele lui Ion Suciu, Costache Ciubuc, Ion Arotăriţei, Lupaşcu, ş. a. cari ar fi venit tocmai de la Probota, din Suceava.

Nici un document oficial nu întăreşte ecoul acestor vremuri, totuşi noi cari am văzut întâi soarele răsărind de după dealul Morii, (numit astfel după morile de vânt ce a ţinut în spinare-i multă vreme), noi cari ne-am desfătat privirile din culmea acelui deal, pe întreaga vale a Jijiei şi Prutului, care se văd şerpuind până departe printre sate şi crânguri de sălcii, noi cari am văzut soarele la apusul lui îngropându-şi razele în tufele de vie neîngropate ani de-arândul, dar de o dărnicie mare, altădată când oamenii erau şi ei mai buni; totuşi noi aceşti iubitori ai leagănului copilăriei nu putem crede decât aşa cum ne spun bătrânii noştri şi ne mândrim că aceşti bătrâni ne-au păstrat o poveste despre trecutul satului, fie ea numai o poveste, numai produs al imaginaţiei lor pentru curiozitatea urmaşilor. Ne mândrim, zic, şi vom urmări povestea mai departe, dar numai din punctul de vedere al dragostei de lumină ce au manifestat locuitorii satului pentru a putea aprecia apoi dreptul ce-l au la această lumină, la propăşire şi frai mai bun prin credinţă şi învăţătură.

Bătrânii noştri spun, că dornici de a-şi vedea locaşul lor de închinare lui Dumnezeu, au pus mână de mână şi cu ajutorul şi al boerului Lascar Roseti, avand de meşter unul de-al lor numit Ion Stoleru, au construit bisericuţa din lemn, ce se află şi astăzi pe vârful dealului ce domină satul.

Şi acolo popa Ion a dat primele slove din carte copiilor din sat, şi cine urca dealul la bisericuţă, fie tânăr, fie bătrân, simţea în greul urcuşului şi apăsarea păcatelor sale şi acolo sus, când dangătul de clopot îi suna în ureche ca o chemare de departe şi glasul preotului ca o chezăşie a viitorului, faptele fiecăruia treceau pe dinainte ca în judecata din urmă... şi eşind din biserică cobora valea mai vesel, mai împăcat, ca şi cum se renăscuse pentru noi fapte, pentru o nouă conduită în viaţă. Dar amvonul bisericuţei devenise prea neîncăpător pentru cei doritori de carte şi popa Ion mută învăţăturile sale în casa unui locuitor numit Savin. Aci au învăţat copiii carte, după popa Ion, cu Ion Dracon, dascăl la biserică, apoi cu dascălul Costache, care fusese tocmit chiar de preot şi în timpul căruia şcoala aşa cum se făcea atunci fusese mutată în casa altui locuitor numit Şubă.

După dascălul Costache, vin dascălul Ion Acibăniţei, apoi Ion Tenea.

Toţi aceşti dascăli erau plătiţi de sat, din care fapt se poate aprecia câtă dragoste de carte au avut cozienii. Cu organizarea învăţământului primar, pe vremea lui Vodă-Cuza, copiii dela Cozia au fost trimişi să înveţe carte la şcoala din Covasna, unde se găsea un dascăl plătit de stat.

Le era greu copiilor să meargă la Covasna, din care cauză numărul şcolarilor nu era aşa mare. La 1896, însă, le vine în sat ca învăţător Mihail Sandovici, absolvent de şcoală nouă şi cu dragoste de menirea sa, care începe însă şcoala în condiţiuni foarte grele. Totuşi în curând sala de clasă a devenit neîncăpătoare şi şcoala s'a mutat mereu din casă în casă pânăcând prin mari stăruinţe ale acestui învăţător s'a dat şcolei clădirea ce se făcuse de stat pentru primărie. A mai înfiinţat pe lângă şcoală o bibliotecă, care în 1916 avea 650 volume, din care în timpul războiului, învăţătorul fiind plecat la datorie pe câmpul de onoare, au fost mare parte predate de ceice l-au suplinit.

Prin munca şi priceperea acestui învăţător satul a înflorit mult, astfel că astăzi are mulţi gospodari buni şi cu pricepere în mersul trebilor ţării. A contribuit la acest fapt şi Banca de ajutor înfiinţată tot de acel învăţător, pentru a scăpa pe săteni de camăta evreească de care nu se puteau plăti uneori mai multe generaţii la rând.

Astăzi prin stăruinţele neobositului lor preot Parascan şi a d-lui Bărbulescu şi alţi câţiva fruntaşi din sat, se strâng fonduri pentru clădirea unei biserici mai mari, mai frumoase. Pe de altă parte, învăţătorul satului, D. Apetroaiei, tânăr şi doritor de muncă, voeşte a reface biblioteca şcolei şi ajutat de neobositul comitet şcolar să dea fiinţă unei case de cetire pentru săteni, care să poarte numele celui care a jertfit întreaga sa viaţă pentru luminarea şi ridicarea satului „Învăţătorul Mihail Sandovivi".

Dar faţă de nevoile mari ale satului şi faţă de mijloacele sale reduse, apoi faţă de faptul că statul nu a ajutat decât puţin la ridicarea acestui sat, deşi organizarea noastră ca stat modern are oarecare vechime şi deşi faţă de alte sate s'a arătat mai darnic, apelăm călduros la toate autorităţile competinte, la toate instituţiile de cultură şi la toţi oamenii de bine a ajuta ridicarea bisericei în satul Cozia, jud. Fălciu, prin donaţiuni băneşti; a ajuta înfiinţarea casei de cetire prin cărţi folositoare pentru săteni. Donaţiunile pentru casa de cetire se primesc la şcoală, pentru biserică la banca „Dreptatea", şi noi, ceice ne-am bucurat de frumuseţile naturei şi ale vieţei pe plaiurile satului Cozia, noi ceice trăim încă şi ne hrănim din produsul câmpului, noi ceice am văzut în cursul vremii atâta aur stors de unii proprietari şi arendaşi ai moşiei Cozia, una dintre cele mai întinse moşii din judeţ, aur strâns cu durerea braţelor noastre, din care nu ne-a fost dat să vedem cât de puţin rămas în sat la noi pentru binele obştesc, zic noi aceşti sărmani muritori, cari cu slabele noastre puteri voim să aducem bine satului şi patriei noastre, noi ceice am jertfit pe altarul patriei 3 feciori în războiul din 1877 şi 33 de ostaşi în frunte cu învăţătorul satului, în războiul cel mare, sperăm şi rugăm ca şi cei ale căror puteri sunt mai mari să ne ajute să împlinim aceste dorinţi şi noi ne vom bucura de propăşirea satului, iar numele lor îl vom preamări şi lăuda din generaţie în generaţie ca şi acelor de demult despre care graiul satului vorbeşte şi acum cu atâta evlavie.

Const. Delacozia

Expoziţia de pictură P. C. Iorgulescu-Yor din Bucureşti

Un tânăr, care a studiat la Paris vre-o câţiva ani de zile, s'a reîntors în ţară şi expune acum, în una din sălile Ateneului, o serie de lucrări, în stilul primitiviştilor.

Flori, naturi-moarte, capete şi peisaje (vederi de ţară), ca şi vederi de oraş, iată domeniul în care se plimbă d-l Iorgulescu în cartoanele expuse.

Nu putem spune, că arta nouă este lipsită de interes pentru ceice nu sunt aşa de tradiţionişti, dar, cu o singură condiţiune: să fie sinceră şi cinstită. Şi, ne face impresiunea, că d-l Iorgulescu este şi sincer şi cinstit în arta sa. Să bage de seamă numai, să nu treacă graniţa, să nu ajungă la ororile, la cari au ajuns mulţi nechemaţi.

D-l Iorgulescu are chemare pentru artă; însă, trebue să muncească mereu, să stăruie tot mai mult, ca să fie un ales.

EXPOZIŢIA PEJIN

A face o critică de artă — serioasă şi competentă — nu este lucru uşor. A înşira bucăţi numerotate şi a arăta cutare număr şi cutare alt număr, care pare că este bun şi are calităţi picturale, nu este a face o adevărată critică de artă. Mijlocul acesta este uşor şi la îndămâna orişicui. A prinde, însă, în conture largi, dar precise, nu estompate; a cuprinde în sinteză caracteristică pe artist, în arta lui, este cu mult mai greu şi mai definitiv. Nu a ne arăta care bucată poate fi pe placul unui „critic de artă", şi care ar avea calităţi — după acest critic — este menirea, scopul şi folosul adevăratei critici de artă. Aceasta ar trebui, ar fi timpul, să se înţeleagă şi la noi odată pentru totdeauna. Cine n'are priceperea cerută şi chemarea adevărată, s'ar putea, fără nici o pagubă să se lase de această nefolositoare şi obositoare îndeletnicire.

PICTURA (FLORI) de P. C. Iorgulescu-Yor.

Ca să trecem la expoziţia d-lui Pejin, a trebuit să fie din capul locului, această mică explicare. Am crezut-o utilă, chiar necesară.

Expozantul nostru are peste 100 de bucăţi. Nu s'ar putea vorbi cu pricepere şi conştiincios, decât aşa, cum am spus mai sus, să-l cuprindem ca într'un corset sintetic, arătându-i calităţile şi lipsurile evidenţiind caracteristica artei lui tratamentul, maniera.

Bineînţeles, că nu era în paguba artistului nostru, dacă din 100 de bucăţi, expunea numai pe sfert. Nu că nu sunt aproape toate bune, dar cele cari sunt foarte bune şi cari pot sta cu fală şi cu mândrie alături de ceie mai bune bucăţi, cari s'au produs până acum în pictura noastră, ar putea să piardă alături, în tovărăşia celor cari nu sunt la acelaş nivel.

Din duiosul Ardeal, din „ţara Moţilor", de pe unde călătorind d-sa, a luat diferite motive de inspiraţie cu adevărat românească, de pe malurile Mării Negre şi de pretutindeni, d-l Pejin ne aduce lucrări de multă valoare picturală. Mici lipsuri, omisiuni de perspective, nu întunecă prea mult opera în sine.

Iernele acestui muncitor şi îndrăgostit artist de arta lui, sunt lucrări de o valoare necontestată chiar de ochiul cel mai exigent. Aproape toate marinele, de asemeni sunt opere cari stau fără să se teamă de nimic, căci stau pe temelii sănătoase.

PICTURĂ [CAP DE EXPRESIE] de P. C. Iorgulescu-Yor.

Unele îndrăsneli de manieră ale d-lui Pejin, sunt salvate minunat, neaşteptat.

Frumoasele, misticele troiţe, sunt de asemeni, mici giuvaeruri de artă.

Multe chiar din peisaje, din vederi de ţară, sunt redate cu abilităţile neîntrecute — de foarte multeori.

In definitiv: arta d lui Pejin este plină de nădejdile cele mai făgăduitoare, cele mai frumos făgăduitoare.

In viitor, selecţionând, triând lucrările, va urma să aibă o serie de opere cari să-l aşeze definitiv în cadru potrivit talentului său luminos, ajutat fericit de o voinţă mare şi de o dorinţă tot atât de mare de a lucra, ostenindu-se tot mai cu folos.

Cridim

Ziua reînvierii noastre a sosit

Această o confirmă Sanctitatea Sa Patriarhul Miron al României, în cuvântarea solemnă ce a ţinut-o, când a fost proclamat în şedinţa sfântului Sinod de la 5 Febr. 1925.

Intre altele Sanctitatea Sa a zis:

„Pe lângă Patriarhia românească, să se înfunţeze o mare academie de muzică bisericeiscă orientală, în care să se poată studia şi cultiva acest gen de muzică, noi cântăreţii bisericeşti interesaţi ca fiecare pentru a lui rost pe lume, luăm act cu bucurie de dorinţa solemnă a Păstorului nostru suprem, dorinţă care e şi a noastră din toată inima după cum am arătat în dezideratele tuturor congreselor Asociaţiei noastre.

Ne bucurăm nu numai pentrucă în biserică vom auzi cântându-se psaltihia aşa cum are ea adevăratul farmec de religiositate, dar şi pentrucă un absolvent al academiei de muzică bisericească v'a putea fi o candelă mai mult, a credinţei noastre creştină ortodocsă, care va fi în stare să lumineze pe cei mulţi — poporul — în mijlocul cărora el trăeşte împreună.

Vasile Ţirica
cântăreţ bisericesc
Bârlad.

PUTEREA CUVÂNTULUI

In sfânta şi marea Duminică a Paştilor, da Liturghie, găsim ideea geneză a Cuvântului, — în sfânta Evanghelie dela Ioan: — „La început era cuvântul şi cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era cuvântul." „Toate printr'âsul s'au făcut; şi fără dânsul nimic nu s'a făcut. Intru dânsul viaţa era şi viaţa era lumina oamenilor. Fost-a trimis dela Dumnezeu numele lui Ioan. Nu era acela luminaţ, ci, ca să mărturisească de lumină."

Ne oprim în sfânta scriptură, ca la suprema noastră conducere. „La început era cuvântul". Noţiunea pe care o terfelesc în noroiul tuturor, patimilor, oamenii mici la suflet.

Cuvântul era, pentru marii luminători ai conştiinţelor, pentru însuşi Sfântul Evanghelist Ioan: Dumnezeu însuşi. El spune, cum am văzut, că: la Dumnezeu era cuvântul şi cuvântul era Dumnezeu. Pogorând Dumnezeu Sfântul cuvânt între oameni, el s'a întrupat în miile de veacuri ale umanităţii într'un singur trup omenesc al celui fără de prihană, care a meritat să adăpostească în sine pe Dumnezeu Cuvântul.

Iată ce înseamnă în cugetul şi pe buzele iluminaţilor apostoli şi evanghelişti; cuvântul, cu care noi astăzi ne jucăm, cu care vindem, cu care cumpărăm, cu care bârfim, cu care blestemăm, cu care minţim, cu care ucidem.

Despre acest cuvânt, care simbolizează adevărul, realitatea cea vecinică, desăvârşirea, un singur om a fost chemat să mărturisească: Sfântul Ioan Botezătorul.

Cuvântul era adevărul, iar Adevărul: Viaţa, şi Viaţa era lumina oamenilor!

Vedeţi cum în minţile acelea Dumnezeeşti, Cuvântul se contopea cu totul; el era expresia Dumnezeirei şi a veciniciei; a binelui suprem omenesc. Acest cuvânt miraculos, nescris la originea Sfintei Învăţături, a fost atât de tare, atât de biruitor, încât, svârlit din piepturile unor oameni, unor simpli pescari, a putut dărâma templele păgâneşti; a biciuit mândria Cezarilor şi a prefăcut în pulbere lanţul de multeori secular al sclăviei.

Verificarea tăriei Cuvântului nu se poate face mai riguros decât în ceeace a putut săvârşi el în lumea creştinităţei. Incărcat cu puterile lui de viaţă şi cucerire, el singur s'a risipit pe întregul pământ, şi-a ridicat în numele lui, mii-loane de temple, în care cele mai scumpe cântări îl preamăresc.

Astăzi însă cuvântul, nu mai este cuvântul adevărat. Odinioară în lumea nemuritoare a marilor creştini, toate faptele şi toate cândurile erau măsurate şi pregătite, ca să tindă, spre el.

In lumea noastră, însă, tocmai pe el l'am ales să-l schimbăm, să-l micşorăm, să-l prefacem, ca să poată acoperi mai bine ticăloşia în care ne sbatem. Cuvântul nostru nu mai este cuvânt, pentrucă el numai este adevărul! In fiecare gândire a noastră îl ucidem şi în fiecare mişcare a buzelor îl pângărim.

Totul printr'ânsul s'a făcut şi fără dânsul nimic nu s'a făcut. Aşa vorbeşte sfântul Ioan. Cât este de adevărată această slovă e uşor pentru noi, să ne dăm seama, într'adevăr în lumea ştiinţei, în care faptele se pot uşor controla şi, în genere în lumea întreprinderilor omeneşti: poate cineva să afirme că, pânăce adevăratul cuvânt nu s'a rostit, s'a făcut un pas înainte? Au fost în toate domeniile speculaţilor omeneşti, fel de fel de dibuiri şi de rezultate înşelătoare, adeseori lumea s'a bucurat pe nedrept multă vreme de aparenţa lor, dar toate aceste greşeli, toate aceste rătăciri au căzut la pământ, când un singur iniţiat a putut grăi, cât de încet adevăratul cuvânt!

Luptând cu o puzderie de înşelăciuni, curând sau mai târziu, cuvântul adevărului, în acepţiunea lui evanghelică, este menit să învingă tot şi să iasă la suprafaţă.

Dându-şi seama de ceeace ar putea însemna acest cuvânt, în istoria omenirei, oamenii au dus crâncene lupte, au vărsat valuri de sânge, cerând libertatea rostirei lui. Individul sclav, sau, individul — om de ştiinţă — când n'au mai putut răbda tirania unor despoţi, cari îl opreau în numele unui adevăr mincinos, au murit, schinguiţi şi aruncaţi pentru a-l rosti. Pentru el, pentru cuvântul adevărului a pătimit cel mai mare erou al umanităţii. Pentru el s'a făcut tot ceeace am câştigat în fericirea şi demnitatea noastră.

PAVEL A. MACEDONSKI
Preşedintele societăţi culturale „Zorile" din Bucureşti.

Cuvântul este cea mai mare putere a omului. Cu ajutorul lui marele predicator Florentin Savonarola ţinea o mulţime imensă în spazmurile groazei de pedeapsa lui Dumnezeu. In lumea antichităţei greceşti, în care omul ce nu ştia să vorbească, nu era om, şi în aceea a antichităţei romane, în care cuvântul era cultivat cu idolatrie, în lumile acestea păgâne, rostul cuvântului şi puterile lui erau de ajuns înţelese.

In zilele noastre, ţineţi cu toţi minte, ce viu, ce covârşitor au răsunat de peste ocean, marile vorbe spuse umanităţii de către exponentul adevărului neperitor al istoriei, preşedintele Wilson.

Cuvântul, care la Bossuet era un freamăt, care la Savonarola era un bici, care la Wilson, a fost un tunet, Cuvântul dezgropărei adevărului, şi al rescumpărărei dreptăţii. Cuvântul a toate cuprinzător, cuvântul făcător de minuni, cuvântul care ne dă totul, nu cere dela noi decât o singură sforţare spre a'l înfăptui şi această sforţare pe care trebue s'o facem, dacă vrem, fără ruşine, să ne numim oameni, este ca, înainte de-al grăi, să-l cugetăm, şi numai când îl vom crede adevărat, numai atunci să-l spunem fără şovăire.

Pavel A. Macedonski.

CRONICA BUCUREŞTEANĂ

Dacă toţi directorii de şcoli primare ar lucra pe tărâmul cultural, înfiinţând la şcolile lor „Atenee populare" sau „Cămine culturale", care să ţină Duminea d. a. şezători culturale, s'ar simţi o mare schimbare în bine, în stare culturală a populaţiei mărginaşe a Capitalei şi multe cârciume s'ar goli de consumatori.

De aceia merită laude d-l Ion Begu, directorul şcoalei primare de băeţi No. 25 „I. C. Brătianu", din Str. Măgurele, care a înfiinţat un „Cămin cultural" ţinându-se în fiecare Duminecă, la ora 3 d. a. şezători culturale, cu conferinţe populare, muzică corală şi instrumentală, recitări, lecturi, ş. a.

La şezătoarea dela 1 Februarie, şi-a dat binevoitorul concurs şi cercul studenţesc Fulcean, în frunte cu d-nii Cornăţeanu şi Călinescu, cum şi d-l I. Vasilescu, student la teologie şi conservator şi d-na Maria Gheorghiu, învăţătoare la acea şcoală.

Ne bucură că tinerimea universitară îşi înţelege nobila-i menire şi munceşte cu multă râvna pentru propăşirea culturală a populaţiei mărginaşe a Capitalei.

O nouă societate culturală „Virtutea Tinerimei" şi-a început munca, pe ogorul cultural al Capitalei, ţinând Duminecă, 1 Februarie, întâia sa şezătoare artistică-culturală, în localul şcoalei primare „Colist."

La început, d-l V. Nalboc, a ţinut o interesantă conferinţă arătând rolul însemnat pe care instituţiunile culturale îl au în consolidarea României, atât din punct de vedere cultural, cât şi moral.

A urmat un bogat program artistic, la care au recitat d-rele P. Alexandrescu şi A. Vasilescu, cum şi d-nii Simionescu, F. Georgescu şi Marinescu.

Orhestra şi corul societăţii au cântat mai multe bucăţi.

A fost în general o şezătoare isbutită şi nădăjduim că tinerii membri ai societăţii vor stărui în rodnica lor activitate culturală.

In seara de Joi, 5 Februarie, două societăţi culturale au ţinut şezătorile lor, ca în totdeauna, bine vizitate de tinerimea dornică de cultură.

Astfel, societatea culturală „Tinereţea", cu un trecut cultural destul de frumos, deşi e înfiinţată numai de doi ani, a ţinut, la orele 9 seara, în sala de gimnastică a liceului „Gh. Lazar" obişnuita sa şezătoare culturală, la care d l N. Batzaria, preşedintele societăţii, a vorbit despre „Albania şi albanezi."

La partea artistică şi-a dat concursul orhestra liceului Lazăr.

De asemenea, în localul său din Str. Salciilor 17, „Asociaţia creştină a tinerilor" (I. M. C. A.), şi-a ţinut şezătoarea sa pentru tinerime.

D-l Dr. Lascar, dela institutul naţional de educaţie fizică, a vorbit despre jocurile olimpice din Paris, arătând impresiile sale.

A urmat muzică şi cinematograf.

Asociaţia culturală „Tinerimea" (cercul Ovidiu), îşi continuă lăudabila activitate culturală, ţinând şezători în localul şcolii primare Poenărescu (Autem).

Cea de a treia şezătoare a avut loc Sâmbătă, 7 Februarie, când d-nii Em. Pasculescu şi V. Măgureanu au vorbit despre înfiinţarea unei biblioteci şi propaganda în Ardeal, înainte de unire.

A urmat apoi o bogată parte artistică, la care d-nii Obreja, Meroanu, Cristescu, Soare, Cochet, Em. Pasculescu şi V. Măgureanu au recitat versuri, d-nii Reit, Dragomirescu, Soriu şi Petrescu au executat câteva quartete şi triluri.

D-nii Ilie Ionescu şi Simonescu au cântat mai multe arii naţionale, iar d-l I. Boeru a cântat la vioară.

Şezătoarea a fost încheiată printr'o însufleţită cuvântare ţinută de d-l Em. Pâsculescu.

Conferinţele organizate de liceul „Mihai Viteazul" a servit ca o frumoasă pildă şi celorlalte licee bucureştene.

Vechiul liceu „Matei Basarab" îl urmează, organizând deasemenea un ciclu de conferinţe.

Prima conferinţă a fost ţinută Duminică, 8 Februarie, dimineaţa, de d l prof. Al. Marcu, desvoltându-şi conferinţa sa despre „Roma."

D-sa a arătat marea însemnătate ce a avut-o Roma pentru neamul românesc, arătând că din punct de vedere artistic Roma e prea puţin cunoscută la noi.

Apoi, proectând diferitele monumente ale Romei, le analizează arătând stilul lor, — isbutind astfel, în interesanta-i conferinţă, să instruiască şi să educeze.

Reuniunea „Cele trei Crişuri", a ţinut Joi, 12 Februarie, seara în sala Mozart, cea de a treia şezătoare culturală a sa, din ciclul organizat prin stăruinţa d-lui colonel George Bacaloglu.

D l gen. Burileanu a vorbit despre „Muzica românească şi efectele ei."

D-sa a arătat că muzica noastră naţională e muzica populară, creaţie a sufletului ţăranului, înfuleţit de durere, veselie sau dragostea de natură.

Ceeace caracterizează această muzică e melancolia, dorul şi jalea, un caracter specific românesc.

Un mare muzicant al nostru va fi acela care în lucrările sale va şti să prindă acest caracter al muzicei noastre.

Au executat apoi bucăţi muzicale: d rele Tremlova şi Lucreţia Enescu şi d-nii gen. Burileanu, Metzner, Tomescu şi Ciolacu.

Societatea culturală „Tinereţea", urmându-şi laudabila, activitate culturală, a ţinut Joi, 19 Februarie, seara, în sala de gimnastică a liceului „Lazăr", cea de a 12-a şezătoare culturală a sa.

D-l doctorand Virgiliu Leonte a ţinut o interesantă conferinţă despre „Omul primitiv", arătând cum şi când a apărut omul pe pământ. Conferinţa a fost însoţită de interesante proecţiuni.

După conferinţă a urmat un bogat program artistic, executat de către membri acestei societăţi, care deşi nu numără decât doi ani de viaţă, cu toate acesta şi-a dobândit un merit foarte mare în mişcarea culturală de după războiu a Capitalei.

Traian G. Stoenescu

CINE TRECE P'ÂNGĂ NOI

COR MIXT — **(Cântec vechi popular din Banat, cules de N. FIRU)** — **Armonizat de LAURIAN NICORESCU**

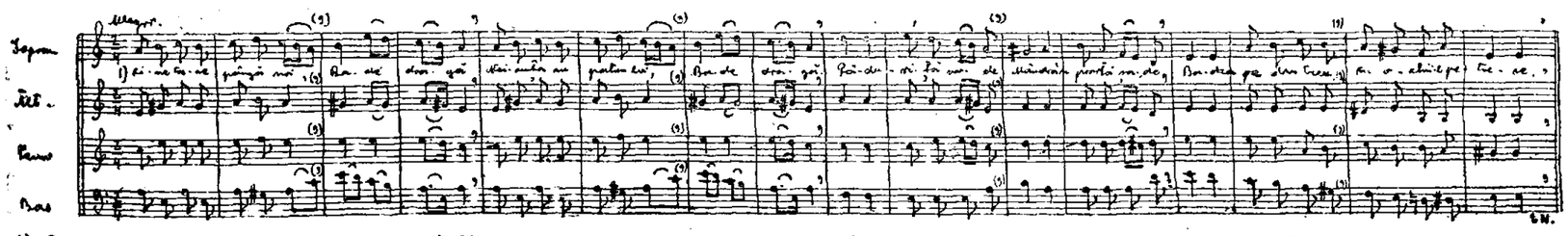

1) Cine trece p'ângă noi
Bade dragă
Neicuţa cu patru boi
Bade dragă!

Păduricea-i verde
Mândra 'n poartă şade
Badea pe drum trece
Cu ochii-l petrece.
(Se repetă la fiecare strofă)

2) Ş'a pus clopote pe boi
Bade dragă
Să-l aud dela război
Bade dragă!

3) Că eu ţes la brăciri noi
Bade dragă
Pentru noi pentru-amândoi
Bade dragă!

4) Merge badea meu cu plugul
Bade dragă
Tot alăturea cu drumul
Bade dragă!

5) Tot arând şi sămănând
Bade dragă
Şi din gură cuvântând
Bade dragă!

6) Creşte mândru grâuleţ
Bade dragă
La pai gros, la spic măreţ
Bade dragă!

7) Să stai 'nalt la secerat
Bade dragă
Ca mândra la sărutat
Bade dragă!

SĂRACA ŢARĂ!

Mai înainte vreme, în Franţa, urmând pilda lui Diderot şi d-l Alembert Petru Larousse (1817-1875) începu să redacteze „Marele dicţionar universal al sec. 19-lea", o mare operă, continuată apoi (dela 1897) de Cl. Augè ajutat de alţii).

O vastă enciclopedie (despre toate cunoştinţele), în care sunt trecute toate numele mari, rămase (sau de rămas) urmaşilor.

Nu voi spune despre această carte, decât câteva lucruri, cari ne priveso pe noi, românii, (lucruri aflate răsfoind ediţia 1920).

Sunt scrise întrânsa toate soiurile de ocupaţii ale purtătorilor acestor nume, printre cari şi: oameni de stat, filozofi, scriitori, artişti, pictori, medici, militari, preoţi, filantropi, arhitecţi, dar şi bucătari, dansatori, atleţi, hoţi, scamatori, valeţi, etc.

Cât despre românii noştri, iată ce nume am găsit:

Bibescu, Brătianu, Cantacuzino, Cantemir, Carmen Sylva, Carol I., Cuza, Ferdinand I. şi Ghica.

Oricât ai răsfoi cartea, nu mai dai de alţii.

Cât despre oraşele noastre, numele lor sunt aşa de stâlcite, că abia le înţelegi:

Giurgevo (Giurgiu); Berlat (Bârlad); Kronstadt (Braşov); Carlsburg (Alba-Iulia); Grosswardein (Oradea-Mare); Hermannstadt (Sibiu); Klausenburg (Cluj); Székesfejérvár (Sighişoara) etc.

Dar alte curiozităţi, ne fac să ne îndoim de bună credinţa redactorilor.

Iată câteva din ele:

In harta ţărilor balcanice, România e pusă în graniţele din 1916, iar în harta Austriei, Aradul şi Sătmarul sunt aşezate în Ungaria. Aradul, Oradea-Mare şi Turda, sunt „oraşe ungureşti". Bender şi Chilia sunt „oraşe ruseşti". Banatul este „partea de Sud a Ungariei". Bucovina este „regiune a Austriei". Cât despre Basarabia, ea este o „provincie a părţii de Sud a marei câmpii a Europei de răsărit, între Nistru şi Prut" (nu-i nici românească, nici rusească, ci o provincie a Europei). Moldova este „vechi principat dunărean, care formează în prezent cu Valachia, regatul României" (invers, în ceeace priveşte „Valachia".)

Ca notă veselă a acestor curiozităţi, aflăm că Villehardouin (1164 1212), cronicar francez, după ce ia parte şi termină cruciada a 4-a, „rămâne în Orient cu titlul de mare mareşal al României".

Şi încheind aceste spicuiri (cu toate cele privitoare la ţara noastră) cari n'au avut darul decât să mai descreţească frunţile lectorilor, recunoaştem că la urmă ne simţim mâhniţi.

Săracă ţară!

Ţară cu atâtea oraşe ungureşti şi ruseşti, ţară cu Banatul unguresc, cu Bucovina austriacă, cu doar „Valachia", Moldova şi cu Dobrogea nimănui, ţară cu mari mareşali, crudă soartă!

Aşa suntem cunoscuţi peste hotare.

Aşa ne arată străinilor această carte „universală".

Au, vlăstare româneşti, nu aveau loc, oare, în cartea în care şi bucătarii, hoţii şi scamatorii, îşi au locurile lor?

Nu înşiruim nume cari au făcut (şi fac) fală neamului nostru, pentru a nu influenţa.

Dar găsim de condamnat pe cei cari sunt puşi în slujba (şi în pâinea) unei propagande peste hotare, şi nu au făcut-o.

Dece?

Dece ungurii şi-au scris în aceeaşi carte (în afară de alţii) pe Andrássy, Apponyi, Arany, Bethlen, Deák, Horváth, Jokai, Kosuth, Muncaczy, Tekeli, ş. a.

Dece italienii şi-au scris acolo pe: d'Annunzio, Sarah Bernardt, Carducci, Fogazzaro, Matilda Serao, Novelli, ş. a.?

Au nimeni (în afară de cei amintiţi) dintr'ai noştri, dintre vlăstarele neamului nostru, dela începuturi până azi, nu poate sta alături de aceşti unguri şi italieni?

Săracă ţară!

Istovim milioane pentru aşa zisa „operă de propagandă," pentruca acum, acum să îi culegem fructul.

Apoi ştim că nu din foteluri se face propaganda asta scumpă neamului nostru.

Ci trebui să umbli, să alergi, să te zbaţi, să spui sus şi tare ceeace trebui să spui şi să cerci, să lupţi să se facă.

Nu vorbe, nu articole de gazetă, ci fapte, fapte mari, fapte trebuitoare.

Trebue a se face să fim cunoscuţi, să avem şi noi oamenii noştri mari, să nu ni-se schimonosească numirile româneşti, să nu fim batjocoriţi cu Banatul unguresc şi cu Bucovina austriacă.

Să fim cunoscuţi aşa cum suntem!

Şi un gând mare îmi chinueşte obositul creer.

O enciclopedie românească, o carte mare a românilor, o carte minunată cu nume şi chipuri de-ale noastre, cu gânduri şi fapte româneşti.

Nevolnic gând, sărmane!

Au cine finanţa-va cândva o aşa muncă fără de preget, o aşa românească faptă?

S'ar lega numele lui de istorie, ar rămânea de pomenire urmaşilor de totdeauna, ar face o faptă românească.

Dar unde se află astăzi acel Mecena, astăzi când frigurile materialismului cuprinsu-i-au pe toţi?

O, de s'ar găsi!...

Fi-voi volnic să-i gângăvesc, tulburat, numele, pe buze?

I-aş spune păsul meu...

Dar dintre cine să se scoale oare, când atâţi întâi sculaţi au lăsat abia început „Magnum etimologicum"?

NICOL

Propaganda culturală în Moldova de peste Prut

Programul de acţiune stabilit de Fundaţia Culturală „Principele Carol", cu privire la propaganda culturală din Moldova de peste Prut, prevede înfiinţarea de oficii ale Fundaţiei, în fiecare capitală de judeţ basarabian.

Aceste oficii, având în frunte reprezentanţi ai Fundaţiei se vor ocupa de întemeere de căminuri culturale, în judeţele respective, având concursul tuturor organelor administrative.

Inainte ca aceste oficii să ia fiinţă, au început a se întemeia căminuri culturale pela sate.

Duminecă, 8 Februarie, s'a inaugurat în satul Soloneţ, din ţinutul Soroca, în prezenţa unui mare număr de săteni şi a numeroşi învăţători reuniţi în cerc cultural, Căminul „Preot Matheevici", iniţiativa aparţine d-lui student basarabian Longhinescu.

Au luat parte d-nii Ifrim N. C. delegatul Fundaţiei şi d-l inspector şcolar Popovici Podaşcă; d-sa a îndemnat învăţătorii şi intelectualii satelor să se pue în serviciul acestor idei mântuitoare.

Din partea Ateneului Popular Soroca a vorbit harnicul consilier agricol d-l I. Candiani, preşedintele Ateneului.

A urmat o frumoasă producţie artistică cu elevii şcoalei din sat, şi cu corul Şcoalei Normale din Soroca. S'au produs artistic membrii Ateneului Tataraşi, d-l Horea Kogălniceanu (flaut şi recitări) şi Dimitrie Stancov (voce).

Luni, 9 Februarie, a avut loc în localul prefecturei Soroca, reunirea unui mare număr de conducători de instituţii şi intelectuali locali, cărora d-l C. N. Ifrim le-a expus scopul şi mijloacele de a activa propaganda culturală în Moldova de peste Prut, solicitând sprijinul tuturor, pentru acest scop, în numele Fundaţiei.

Marţi, 11 Februarie, dimineaţa s'a întemeiat în frumoasa comună Bodiceni, din judeţul Soroca, căminul cultural „General Stan Poetaş". Au vorbit marei mulţimi de săteni d-nii C. N. Ifrim, inspector şcolar Popovici Podaşcă şi Dornescu, directorul prefecturei Soroca.

In după amiaza aceleiaşi zile, a avut loc o mare adunare ţărănească, cu sătenii adunaţi din patru comune, în comuna Naduşiţa. Au luat parte peste 60 intelectuali: preoţi, învăţători, magistraţi, ş. a. S'a decis ca societatea culturală „N. Iorga", care există din 1919 în acea comună, datorită inimosului magistrat Paraschivescu, să fie afiliată la Fundaţia „Principele Carol".

Această societate posedă o bibliotecă de aproape 3000 de volume. S'a mai decis ca această societate să ia iniţiativa organizărei unei excursii la Iaşi, de 500 persoane, cu săteni din toate comunele. Această excursie va avea loc în zilele de 22, 23, 24 Mai a. c. Ateneul Tataraşi îşi ia asupra sa, organizarea sărbărilor ce se vor da cu această ocaziune.

S'a mai decis întemeerea unui cămin cultural în însemnatul târguşor Floreşti, unde deja se află construit un frumos local, ce aparţine societăţei culturale „Principesa Elisabeta".

Mercuri, 11 Februarie, a avut loc, în localul prefecturei Bălţi, reunirea reprezentanţilor administrativi şi ai instituţiilor culturale, sub preşedinţia d lui prefect Catelli, când d-l Ifrim a expus planul de acţiune al Fundaţiei şi cu care prilej s'au fixat comunele din judeţul Bălţi, unde se vor întemeia cele dintâi 15 cămine.

Tot cu acest prilej s'a fixat ca în ziua de 8 Martie să aibă loc o şezătoare culturală, organizată în oraşul Bălţi, de către Ateneul Popular Tataraşi.

— Intorcându-se din Moldova de peste Prut d-l C. N. Ifrim, a fost chemat la Bucureşti, de unde trecând prin Iaşi s'a înapoiat în Basarabia, îndreptându se spre judeţul Orhei, pentru îndeplinirea aceluiaşi scop.

După judeţul Orhei, neobositul misionar, se va îndrepta spre ţinutul Hotinului şi astfel întreaga parte de Nord a Moldovei de peste Prut unde este cea mai mare nevoe, de propagandă culturală şi înfrăţire sufletească, va avea cu adevărat o primă verigă, a lanţului ce trebue să unească toate sufletele neamului nostru.

N. O.

ORAŞE DIN AMERICA

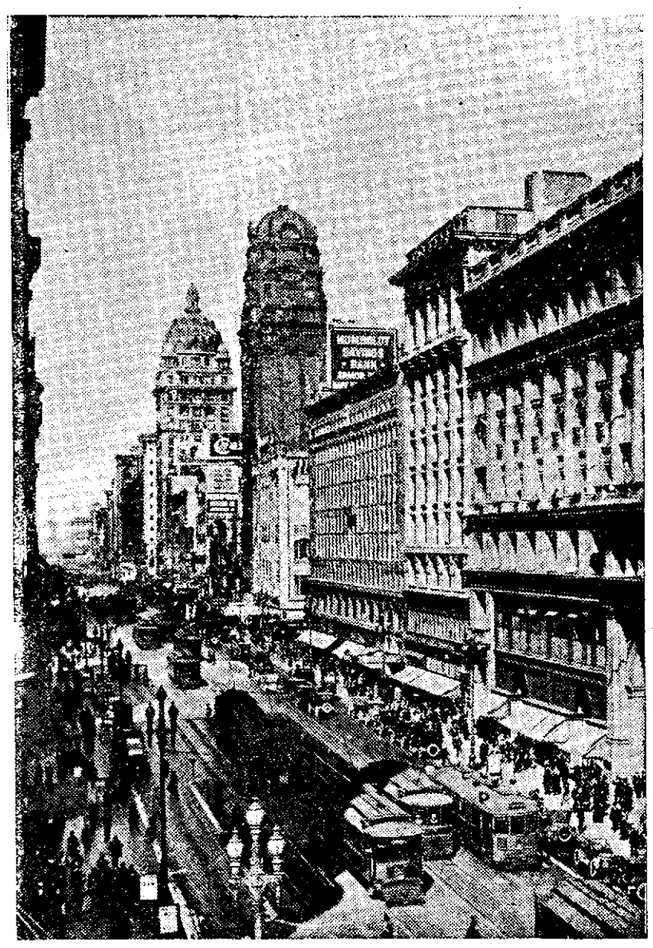

O STRADĂ DIN ORAŞUL SAN FRANCISCO.

SITUAŢIA POLITICA

Parlamentul

Adunarea deputaţilor. In ziua de 18 Februarie deputatul Th. Iacobescu a arătat năcazurile profesorilor şi învăţătorilor din întreaga ţară, cerând între altele ca d-l ministru să deschidă o casă de sănătate pentru profesorii şi învăţătorii bolnavi. Răspunzând, d-l ministru Anghelescu a declarat, că a şi cumpărat o casă pentru acest scop.

S'a votat apoi legea împrevisiunii, în înţelesul căreia se va porni cercetare împotriva celor îmbogăţiţi în războiu. Apoi adunarea deputaţilor a început a-se stăfui asupra legii şcoalelor secundare.

In 19 Februarie deputatul Ioaniţescu a cerut guvernului lămuriri cu privire la împroprietărirea slujbaşilor statului, iar deputatul Iacobescu cu privire la împroprietăririle din judeţul Ilfov. Deputatul Pora a înaintat o lege pirn care se cere, ca învăţătorii ardeleni să fie plătiţi la fel cu cei aduşi în Ardeal din vechiul regat.

In 21 Februarie a luat cuvântul d-l ministru al şcoalelor C. Anghelescu, vorbind despre bacalaureat, adică despre examenul ce trebue să-l facă toţi aceia, cari au isprăvit liceul sau alte şcoale secundare. Numai cu acest examen vor putea să treacă aceştia la universitate. Legea bacalaureatului nu e îndreptată împotriva celor de alt neam. Examenul se va face, bineînţeles, — şi în limba românească, dar aceasta va fi sore binele şcolarilor de neam străin, cari trebue să cunoască limba ţării.

Au mai vorbit deputaţii P. Gârbovicţanu, Hans Otto Roth şi Şandor Jozsef, după carilegea a fost primtiă.

Senatul. In ziua de 19 Februarie a luat cuvântul senatorul Aleaxndru Aciu, vorbind despre arendările pământurilor cumpărate în Ardeal dela 1919 încoace şi arătând unele nedreptăţi săvârşite în judeţul Salaj.

D-l ministru Constantinescu răspunzând a declarat, că va porni cercetare. A înaintat apoi senatului legea sfaturilor negustoreşti. După acestea senatul a votat legea penru împiedicarea înstrăinării pământurilor expropriate şi legea despre datoriile României în Anglia.

Din ţară

Statul Ministrilor. Săptămâna trecută a avut loc un sfat al miniştrilor la Bucureşti. La acest sfat s'au adus hotărîri cu privire la expoziţia lucrătorilor de pământ, ce se va organiza în primăvara acestui an în Basarabia. Apoi hotărît să se aducă o lege pentru încurajarea meseriilor, în înţelesul căreia, toţi aceia, cari au învăţat la vre-o şcoală de meserii să facă serviciul militar numai un an.

S'au mai sfătuit miniştrii şi asupra grevei studenţilor şi s'au luat măsurile cuvenite pentru înlăturarea noilor tulburări. Ce priveşte legea pentru unificarea bisericei ortodoxe-române, sfatul miniştrilor a adus hotărîrea, ca această lege să fie înaintată parlamentului numai după întoarcerea în ţară a Mitropolitului Nicolae Bălan, care după cum se ştie e dus la Viena în căutarea sănătăţii.

Din străinătate

Schimbare de guvern în Prusia. In ziua de 21 Februarie parlamentul prusiac a votat impotriva unei legi a guvernului. Pe urma acestui vot guvernul lui Marx şi-a înaintat demisia. Cu toate acestea se crede, că Marx va fi din nou ales, fiind sprijinit de partidul centrului catolic şi de cel democrat.

Femeile în parlamentul Angliei. Mai mulţi deputaţi din parlamentul Angliei au cerut, ca în viitor să poată fi alese ca deputaţi şi femei în vârstă de 21 de ani. Cererea lor nu s'a împlinit. Guvernul a cerut, ca asupra unei astfel de legi parlamentul să se sfătuiască numai înainte în anii următori, ca nu cumva votându-se legea, să fie silit a face alegeri noui înainte de vreme.

Recunoaşterea Rusiei. Câţiva deputaţi din parlamentul belgian au cerut, ca Belgia să recunoască noua stăpânire rusească. Parlamentul belgian n'a primit această cerere, declarând că între Belgia şi Rusia de-ocamdată nu poate să fie nici-o legătură.

Neorânduelile din Bulgaria. O ceată de răsvrătiţi, venind dinspre Jugoslavia au atacat satul bulgar Barloniţa, la depărtare de 15 kilometri de graniţă. După o ciocnire cu poliţia bulgară răsvrătiţii au fost alungaţi. Căpetenia lor şi alţi vre-o doi au fost făcuţi prizonieri. După ştirile sosite din Sofia aceşti răsvrătiţi sunt bulgari, cari încă în timpul guvernului trecut au fugit în Jugoslavia.

De câtva timp atacurile lor sunt tot mai dese şi tot mai îndârjite. Ei sunt în legătură şi cu bolşevicii din Rusia.

Guvernul bulgar a luat împotriva lor toate măsurile şi a cerut şi guvernului din Jugoslavia să-i alunge din pământul ţării sale.

Aviaţia engleză. Gazetele din Paris aduc ştirea, că Anglia şi-a înmulţit baloanele şi aeroplanele de răsboiu. Aceste aeroplane vor fi folosite atât pentru apărarea ţării, cât şi mai ales pentru apărarea stăpânirii engleze în India, Mesopotamia şi Arabia.

DESEMNURI BUNE

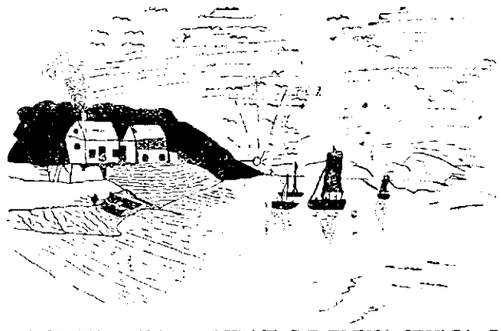

DESENUL ACESTA ESTE LUCRAT DE ELEVA JENICA POPOVICI-IONESCU, DIN CLASA 4-A PRIMARĂ CLUJ. IATĂ O COPILĂ CU INCLINARE CĂTRE ARTĂ.

De ce-i mai scurtă luna Februarie?

Legenda macedo-română.

Era în primele zile ale lunei Martie. Soarele trezise din somn întreaga natură, adormită sub mantia albă şi rece a iernei, care amorţise cu asprimea ei toată podoaba zilelor călduroase. Zăpada începuse să se topiască şi pe ici pe colo mijea din pământul umed colţii verzi şi plăpânzi ai ierbei, care începuse să ţese coroane, din zi în zi mai mari. Ici şi colo câte un ghiocel scotea capul de sub zăpadă şi vestea venirea primăverei.

Păsărele, de curând sosite, începură să se răsfeţe pe câmp şi prin crângile deabea trezite din somnul lung al iernei. Rândunica, în sborul ei iute, se scălda în razele calde ale soarelui. Berzele se iveau ici şi colo pe câmp, piţigoiul sărea din creangă în creangă, pe când mierla îşi îngâna fluerul ei alături de cântecul ciocârliei.

Totul era înviorat şi râdea razelor calde de soare. Părea că n'o să se mai întoarcă nici odată frigul iernei, alungat de soarele lunei Martie. O babă sărmană, care deabia aştepta primăvara, cum văzu soarele cald şi blând îşi luă cei câţiva iezi, ce şi-i adăpostise cu multă greutate de frigul iernei, şi porni spre muntele din apropierea satului ei, la păscut. Biata femee nu mai avea ce da sărmanilor iezi şi de n'ar fi venit primăvara, mureau cu toţii de foame.

Invelită în cojocul ei miţos, care o apăra de vântul ce mai bătea şi pişca încă, îşi mâna încet mica ei turmă, zicând: „Haideţi, puii mamei, că am scăpat de urîtul zilelor friguroase şi vom găsi sus la munte iarbă destulă. Martie nu mai are putere să aducă zăpadă şi furtună!"

Când auzi Martie spusele babei, se mânie grozav şi se gândi să-şi răsbune. Nu ştia însă cum pentrucă trecuse opt nouă zile din Martie şi soarele cald făcuse să se întindă covorul verde al ierbei. Îşi aduse îndată aminte de fratele lui mai mare Februarie, care ştia că îl va ajuta. Merse la el şi, cu lacrimi în ochi îl rugă după ce-i spuse întâmplarea cu baba: „Fii bun, frate-dragă, şi dă-mi două zile dela tine, ca să dau o zăpadă mare să acopăr, acolo în munte, pe baba cu iezi cu tot! Vreau să-mi răzbun!

La început Februarie nici nu vrea să auză de cererea fratelui lui. Ca să dea două zile ar fi însemnat ca să ămâe pentru totdeauna fără ele. Dar, în urma stăruinţelor lui Martie, care cerea aceste două zile ca să-şi spele ruşinea în care căzuse, Februarie se învoi, cam cu părere de rău, şi-i dădu.

Martie nu mai putea acum de bucurie. Dădu ordin vântului să bată şi norilor să cearnă zăpadă. Numai într'o singură seară zăpada crescu cât casa, de acoperi pe babă şi iezi.

Azi se văd, pe un munte din sudul Albaniei, stâncile cari ne arată pe babă şi iezii împetriţi.

De atunci a rămas luna Februarie cu două zile mai puţin, iar primele nouă zile din Martie se numesc zilele babei. Martie şi acum îşi mai varsă mânia şi dă zăpadă şi frig în zilele babei.

Costin Rămurea.

Sămânţa de lucernă

Cumpăraţi din vreme sămânţa de lucernă, ca să aveţi vreme s'o încercaţi. Puneţi 100 boabe numărate între două petice de postav, într'o farfurie sau strachină şi udaţi-le în fiecare zi. Când a ajuns colţul cât unghia număraţi câte au răsărit. Dacă au răsărit 90—95%, semănaţi 12 kilograme la pogon. Dacă a răsărit 80%, semănaţi 13 kilograme. Cu 70% semănaţi 14—15 kilograme. Dacă răsare 60%, daţi sămânţa înapoi. Negustorul este obligat s'o primească. Aşa scrie la lege, dar numai pentru lucernă şi trifoiu.

Când o cumpăraţi cereţi negustorului certificatul dela Staţiunea Agronomică din Bucureşti, doveditor că nu are în ea cuscută (torţel). Dacă negustorul nu are certificat — cu numărul de ordine al sacului — să nu cumpăraţi.

Când vă întovărăşiţi mai mulţi din sat, ca s'o cumpăraţi mai ieftină, sau o comandaţi prin cooperativa agricolă din comună, atunci trimiteţi un kilogram la Staţiunea Agronomică din Bucureşti, şoseaua Kiseleff, sau Staţiunea pentru examinarea semintelor, Cluj, Cal. Moţilor, care o cercetează dacă are cuscută şi dacă este nouă (cât răsare la sută).

La staţiune nu trebue petiţie, numai scrisoare. Acolo nu plătesc decât negustorii. Dacă sămânţa are cuscută, sau este prea veche şi nu răsare, negustorul este obligat s'o primească înapoi, să vă dea alta bună, sau banii înapoi.

LUPTA ANTIALCOOLICA

ANCHETELE „CULTUREI POPORULUI".

II.

Oamenii privesc alcoolul şi în general toate băuturile spirtuoase, hărăzite cu putere de a dărui plăceri. Dar vai, plăcerile acestea cât de periculoase, cât de sălbatice şi grosolane sunt!

Nu-i botez, nu-i nuntă, nu-i îngropăciune, nu-i hram, nu-i serbare naţională, nu-i sărbătoare bisericească, nu-i întrunire politică, nu-i alegere, nu-i recrutare, nu-i afacere comercială, unde zeul băuturilor, Bacchus, să nu-şi vâre nasul şi să nu otrăvească sufletul şi mintea românului.

O tristă observaţie a-ţi făcut-o cu toţii.

Toţi muncitorii, şi cei cari lucrează cu creerul şi cei cari lucrează cu braţele, şi cei din fabrici, ateliere, mine, cariere şi aşa mai departe, se plâng că nu pot munci până nu beau. Ce periculoasă şi criminală credinţă!

S'a dovedit şi de medici şi de chimişti îndeajuns de tare, că alcoolul nu-i decât o otravă. Ţinutu-s'a seama de acest lucru vre-odată?

Nu!

Alcoolul îngreue bugetul familiei şi nu arareori au venit la consultaţii, neveste să roage în genunchi pe doctor să le dea o doctorie contra beţiei pentru bărbaţii lor cari le-au adus şi pe ele şi pe copii în mizerie.

Cât adevăr în plânsetul lor sfâşietor!

Câtă disperare! Ce nenorociri!

E drept, pentru Stat alcoolul pare a fi un profit material însemnat şi un sedativ social; lucrul acesta se poate observa oridecâteori se ridică în Parlament chestiunea luptei contra alcoolismului: ministerul de finanţe devine nervos. Nu numai la noi, azi în toate ţările.

Modul cum se duce lupta azi contra alcoolismului, ne îndreptăţeşte să credem că această concepţie administrativă va dispera în curând. Guvernanţii ţărilor se conving de cele spuse de medici:

Alcoolul face să scadă numărul naşterilor, face să crească numărul morţilor, pregăteşte patul ofticei, face să crească numărul desfrânaţilor, sifiliticilor, umple spitalele, ospiciile şi puşcăriile.

Care-s deci foloasele materiale la cari se gândesc Ministerele de finanţe ale ţărilor pretinse civilizate!

Lupta contra alcoolismului trebue să facă parte integrantă din educaţia generală naţională.

Dupăce am făcut această scurtă întroducere permiteţi-mi a analiza acum amănunţit anchetele „Culturii Poporului", ale noastre personale şi ale Comandamentului de Jandarmi întreprinse îndeosebi în urma îndemnului directorului foii noastre, al dlui general N. Petala, cunoscător adânc al rănilor sociale şi totdeauna hotărît a lua măsuri la timp şi potrivite situaţiei.

Analiza obiectivă a anchetelor întreprinse de Brigada 4 jandarmi în 1924. Propunerile le vom centraliza la sfârşitul articolului nostru.

Compania de Jandarmi Hunedoara.

a) A avut de luptat cu anumite concepţii greşite a anumitor persoane, cari erau chemate a fi îndrumători ai poporului.

b) Cu faptul că majoritatea comunelor din acel judeţ au livezi de prune şi meri.

Comandantul jandarmilor, căpitanul Bădescu, ajutat de subalternii săi, nu s'au dat bătuţi, şi aci e meritul lor.

Au luat înţelegere cu d-l prefect al judeţului şi au stabilit următoarea măsură salutară:

Inchidera crâşmelor toată ziua, sărbătorile.

Comunele vizate au fost cele cari au case de cetire: Simeria, Criştior, Zanc, Tei, Ghelari, Beriu, Almaşul mare, Rişculiţa şi Hărău.

Inceputul pare greu, planul de luptă întocmit însă de susnumitul căpitan, de protopop, subprefect şi revizor şcolar, foarte bun, încurând va da roade.

Compania Jandarmi Făgăraş.

A reuşit a strânge laolaltă pe toţi intelectualii şi conducătorii administrativi din cercul său de activitate. E un început frumos. E greu uneori să-i ai pe toţi la un loc.

A pus bazele unor „Tovărăşii de cumpătare".

Compania Jandarmi Odorhei.

A îndemnat în satele Bezid, Porumbenii mari, Dârj, Ocland, Corond şi Zetea pe preoţi, învăţători, primari, notari, să le vorbească oamenilor la cârciumi, în biserică, pretutindeni şi cât mai des despre pericolul alcoolismului.

Beţiile au scăzut, lumea pare mai mulţumită, tovărăşiile de cumpătare aduc roade.

Lupta acum ca prefectura judeţului să revoace măsura dăunătoare ca Dumineca şi sărbătorile dela orele 3—7 după amiazi, cârciumele să stea deschise. Nu ne îndoim că va reuşi!

Compania Jandarmi Braşov.

Are mult de lucru. Nu-i nimic! Nu trebue să-şi piardă răbdarea!

S'a întâmplat ca tocmai cei cărora se cerea să se adreseze, să fie prieteni cu zeul Bacchus.

Măsurile pentru respectarea repausului duminical totuşi au dat oarecari rezultate.

Compania de Jandarmi Trei Scaune.

A fost mai norocoasă. I-a dat concurs bun toate autorităţile, dela notar până la prefect. Se vede că acolo oamenii chemaţi a fi ce trebue şă fie s'au convins de relele otrăvirii din sticle.

Compania Jandarmi Sighet

Comandantul e absolvent al facultăţii de medicină din Iaşi.

Planul său de activitate bine chibzuit s'a desfăşurat astfel:

A înfiinţat 6 societăţi de cumpătare în comunele mai însemnate unde e reşedinţa de post de Jandarmi.

A cerut concursul prefecturei, revizoratului şcolar şi preoţilor.

Invăţătorii şi preoţii, precum şi comandantul Compăniei de jandarmi au ţinut conferinţe sătenilor pretutindeni la cârciumi, biserici şi şcoli.

Procesele de contravenţie la ordinele prefecturei au avut ca efect respectarea legilor, împuţinarea cazurilor de beţie, deprinderea cârciumarilor cu respectul ordinelor, un progres remarcabil în desfăşurarea activităţii locuitorilor.

Compania Jandarmi Târnava Mică.

Comandantul se plânge că de patima beţiei suferă şi cei de cari ar avea nevoie în desfăşurarea luptei contra alcoolismului, dar energic a luat singur măsuri şi încă admirabile, ca la Spartani, şi ca în pravilele noastre.

Le-a agăţat beţivilor câte o placă de gât cu inscripţia BEŢIV şi i-a plimbat prin sat.

Măsură bună, simplă dar cu rezultate admirabile, căci după aceasta rar prindea vre-un beţiv pe stradă sau cârciumi.

Dr. O. APOSTOL.

Nu aştepta! Până porcilile şi vitele, cornute se îmbolnăvesc.

Poţi asigura vitele contra bolilor şi poţi ajuta îngrăşarea lor prin folosirea puternicului.

DESINFECTOR

al primmedicului veterinar David Elemer protejat cu marcă legală. **NU MAI MULT!** Boală de porci, călbează la oi, durere de gură la vitele cornute şi dalac. Acest medicament hranitor îl poţi găsi în toate comunele la comercianţi şi la consumuri, în mai multe comune, jandarmarie, preoţi, învăţători şi dnii proprietarii care se ocupă cu valorificarea acestui folositor medicament. 1/4 kg. în cutie 20 de lei cu instrucţiuni, 20 cutii 300 de lei dacă se plăteşte înainte, sau 320 de lei, dacă se trimite cu ramburs.

REPREZENTANTUL GENERAL DIN ROMÂNIA:

SOÓS & COMP, TÂRGU-MURĂŞ,

(TRANSILVANIA) STR. PRINCIPESA MARIA 2.

La comande rugăm adresa exactă, judeţul şi poşta ultimă.

DE VORBĂ CU SĂTENII

DESPRE SĂNĂTATE.

V'am făgăduit, iubiţi săteni, că vă voiu spune câte ceva din cele ce ştiu sau am auzit şi eu, şi iată că mă ţin de cuvânt. Vom vorbi despre sănătate, căci ea e cea mai mare bogăţie a omului, ea, sănătatea, puterea dătătoare de viaţă, avere mai preţioasă ca toate comorile pământului.

Ea, sănătatea, este aceea pe care o cerem adesea dela Dumnezeu, în rugăciunile noastre; sănătate dorim semenilor noştri şi nouă, la petreceri şi la întâlnire; sănătatea dă putere şi frumuseţe trupului, bunătate şi linişte sufletului.

Numai cine n'a căzut în ghiarele nemiloasei boale, numai cine n'a fost doborît şi n'a suferit durerile grozave produse de oricare fel de boală, numai cine n'a simţit cât de grea şi de amară e viaţa, când eşti bolnav, numai acela nu-şi dă seama cât este de scumpă sănătatea, acest nepreţuit dar, lăsat de Dumnezeu nouă.

Şi oare, când ea, sănătatea, ne este aşa de scumpă, ne este aşa de trebuincioasă, pentru ca să putem trăi mai uşor şi mai mulţumiţi, căutăm noi să ne-o păstrăm, să ne-o apărăm cu tărie, de nenumăraţi duşmani cari roesc împrejurul nostru, aşteptând oare momentul prielnic să ne-o răpească? Ne apărăm noi cu toate armele de apărare, ce le avem astăzi la îndemână, ca să ne păzim această comoară, mai scumpă chiar „Ca lumina ochilor"?

Hotărît că nu, sau prea puţin.

Priviţi în jurul vostru, aici, la ţară, unde e aerul aşa de curat şi îmbălsămat, unde hrană e din destul, linişte desăvârşită şi o natură care ar învia şi morţii din morminte! Ve-ţi vedea tineri slăbiţi şi neputincioşi, flăcăi gârboviţi şi îngânduraţi înainte de vreme, fete palide şi ofilite, lipsite de viaţă, bărbaţi oftcoşi, reumatici, femei scrofuloase, slabe şi prăpădite, albite de timpuriu, bătrâni cari abia ating vârsta de 70—80 de ani.

Ce s'a făcut floarea tinereţului? Unde sunt braţele vânjoase şi fetele îmbujorate de odinioară?

Oameni buni, boalele nu vin dela Dumnezeu, ci vin din neîngrijirea şi neştiinţa noastră. Cuprinşi de patima luxului, nu ne îmbrăcăm potrivit cu timpul; leneşi din fire şi supuşi obişnuinţei, nu ne preparăm mâncări hrănitoare· învăţaţi a nu asculta de poveţele igienice, trăim în locuinţe nesănătoase, umede şi lipsite de lumina şi căldura atât de binefăcătoare a soarelui. Şi dacă răcim atât de des, de suntem nevoiţi să zăcem în pat, până „ni-se duc ochii în fundul capului", tuşind şi căpătând boale mai grave; şi dacă ne ofilim, n'avem putere şi ajungem numai pielea şi oasele, de pe urma puţinei şi relei mâncări; şi dacă căpătăm atâtea dureri reumatice, atâtea boli de piele, din cauza locuinţei neaerisite, umede, necurăţite şi înţesată de gunoiu..., pe lângă că, în schimb, muncim peste puterile noastre. Cine este de vină?

Care este acest rău şi nemilos duşman, care nu ne lasă să trăim în pace?

„Aşa a fost rânduit", „n'a mai avut zile", sau „aşa a vrut Dumnezeu", — zice lumea, — când vre-un nenorocit a trecut, în sfârşit, din viaţa aceasta, cine ştie după câte chinuri şi suferinţe.

Iubiţi creştini, „rânduiala" e cum ţi-o faci, zilele omului sunt multe, dacă ştie să şi-le păstreze, iar Dumnezeu nu trimite boala peste om, aşa tam-nesam, „El nu vrea moartea păcătosului"!

Vina e numai a noastră, duşmanul care nu ne lasă să trăim liniştiţi, suntem noi înşine.

Când ne îmbolnăvim, fie ea boală cât de gravă, noi dăm fuga la baba Stanca, ca să ne descânte şi să ne verse cositorul, şi în loc ca să ne facă sănătoşi, ne îmbolnăveşte şi mai rău.

D-voastră vă e teamă de doctor şi nici nu prea vă încredeţi în el. Dar, oameni buni, omul acesta, care a făcut douăzeci de ani prin şcoli, învăţând până i-se „ducea ochii pe carte", oare, el, doctorul, să nu ştie mai multe decât descântătoarele satului?...

Oare, credeţi d-voastră, că dacă se îngrijea, încunoştiinţând doctorul, şi sacrificând câţiva bani, s'ar fi prăpădit tânărul de anul trecut, din cauza unei înţepături în talpa piciorului, care, lăsată la voia întâmplării, i-a congrenat şi otrăvit tot corpul?...

Nu s'ar fi putut lecui rănile reumatice, care au canonit aproape un an, pe bărbatul ce mai zilele trecute l-aţi petrecut la casa de veci?! Şi acest „român cât plopul", de odinioară, pe care zilnic îl auziţi tuşind, îl vedeţi galben şi abătut, fără putere şi fără speranţă, ce se apropie de groapă „văzând cu ochii", dacă se căuta, nu şi-ar fi însănătoşit el iar plămânii şi ar fi scăpat de flagelul nemiloasei oftice?!

Dragi oameni, de ce ne lăsăm noi în voia soartei, astăzi, când orice boală, oricât de rea ar fi, poate fi lecuită?

De ce să nu tragem foloase şi noi de descoperirile, de poveţele, de leacurile şi bunurile ce ne sunt lăsate de atâţia oameni învăţaţi, de atâţia martiri şi sfinţi, cari s'au sacrificat pentru noi?

Oameni buni, eu nu vă sfătuesc să vă faceţi doctori, ca să ştiţi vindeca boalele! Altul e gândul meu, altul, pe care îl puteţi îndeplini cu toţii, sacrificând puţin timp şi pentru aceasta.

Mulţi dintre domnia voastră ştiu carte. Se găsesc o mulţime de cărticele cu învăţături igienice populare, cu medicină populară, în care se arată cum să te aperi împotriva boalelor şi cum să te vindeci de ele, de te-ai îmbolnăvit. Cereţi-le, sau la învăţătorul şi preotul satului, sau la vre-un cărturar ce le are, sau la puteţi cumpăra d-voastră dela oraş, şi citiţi-le cu luare aminte. Ve-ţi vedea cu ce uşurinţă poţi preveni cele mai grave boale, cu puţină cunoştinţă şi având la îndemână cele terbuincioase. Ve-ţi găsi, în unele cărţulii, arătate toate „Plantele medicinale", toate buruenile, florile şi rădăcinile bune de leac, pe care le-aţi putea uşor aduna vara de prin livezi, în loc de a le mai cumpăra şi pe acestea. Pe lângă cărţulii, mai sunt şi unele reviste de sănătate, un fel de jurnale în care se vorbeşte asemenea despre boale şi leacurile lor, despre primejdiile acestor boale.

Iar de v'aţi îmbolnăvit, mai ales de boale grele, nu mai aşteptaţi! Duceţi-vă la doctor, faceţi cel ce vă învaţă dânsul, şi veţi vedea cum vă faceţi iar sănătoşi. Astăzi, ştiinţa are mijloace sigure de vindecare, şi ar fi un mare păcat să ne lăsăm pradă boalei care nu iartă, decât, cu voinţă puternică, să luptăm pentru a ne vindeca.

Gândiţi-vă, dragi săteni, că sănătatea e cea mai mare bogăţie a noastră, că fără ea noi n'am putea fi niciodată fericiţi, şi nici aceste clipe sfinte, noi n'am putea sta de vorbă, dacă am fi chinuiţi de cruda boală.

Aşa dar, rămâneţi sănătoşi, şi să dea bunul Dumnezeu a putea vorbi şi asculta iar altădată, — fie chiar şi prin glasul celor scrise în cunoscuta noastră „Cultura Poporului".

M. Oprişeanu.

CÂNTECE POPULARE

Foaie verde foi de mure,
Hai, mândruţă, la pădure,
Să culegem ghiocei,
Să ţi-i pun, mândră, cercei;
Să culegem viorele,
Să-ţi fac cununa cu ele!

Şi iar verde de cicoare,
Hai, mândruţă, pe răzoare,
Să culegem tămâioare!
Tu să te-apleci după floare,
Eu să-ţi fur o sărutare;
Până să faci bucheţelul,
Eu să-ţi cuprind mijlocelul!...

Foaie verde şi-o sipică,
Cine mi-are ibovnică,
I-se pare noaptea mică
Şi plapuma uşurică!
Cine ibovnică n'are,
I-se pare noaptea mare
Şi plapuma drob de sare!...
Şi mi-e somn şi iar mi-e somn,
Şi n'am braţe să-mi adorm!
Dac'aş avea brăţişoare,
M'aş culca sara cu soare,
M'aş scula la prânzu' al mare!

Foaie verde foi ca foaia,
Din Lineşti până 'n Ursoaiea,
Mă bate vântul şi ploaiea!
Lasă vântul să mă bată,
Şi soarele să mă arză,
Numai mândra să mă vază!

Foaie verde de trei flori,
Doamne, să nu mă omori
C'am iubit două surori:
Una 'n grădina cu flori
Şi-alta pe drum călător!

Foaie verde mărăcine,
Tinerel sunt, vai de mine,
Frică mi-e c'oi muri mâine, —
Rămân mândrele de mine!
Şi n'am, puică, mai puţine; —
Am o sută şaisprezece,
O olteancă dela Olt
Şi-o fată de potropop!...

Culese din
Com. Ursoaiea-Olt de
OPRIŞANU

SCRISORI DELA ORAŞE

DIN CLUJ

Corul episcopiei ortodoxe române din acest oraş, şi-a ţinut adunarea generală Duminecă, 15 Februarie, dimineaţa, în reşedinţa consistorială, sub preşedinţia părintelui Dr. Sebastian Stanca asesor consistorial, în prezenţa a 50 membri activi ai Reuniunei.

După frumoasa vorbire a preşedintelui, care arată menirea acestei societăţi, care este de a ridica frumuseţea slujbelor bisericeşti prin cântări, s'a citit raportul secretarului I. Todea student în drept, în care se dă o icoană a activităţii corului în anul trecut. Sunt mai însemnate concertele date în Ludoşul-de-Mureş, Uioara, Ibăneşti şi cel din Cluj dat la 18 Decemvrie 1924. Corul a luat parte la serbările centenarului lui Avram Iancu, cântând în Câmpeni, Vidra şi Muntele Găina. A luat parte la diferite şezători culturale date de „Astra" în satele din jurul Clujului. Raportul casierului este de asemenea îmbucurător, arătând o avere de 25 mii de lei.

La averea corului se adaugă donaţia de 2000 de lei, făcută de doamna Popescu-Voiteşti, fosta preşedintă a societăţii corale „Bunavestire", care s'a desfăcut, lăsându-şi toate fondurile corului episcopiei.

Se primesc următoarele propuneri: corul în anul acesta va da o serie de concerte poporale la sate. Va da tot concursul societăţii culturale „Astra" în propaganda ei culturală la sate. Comandamentul militar va fi rugat ca în acest scop să pună la dispoziţie un camion, care să transpoarte pe coriştі la sate.

In noul comitet se aleg: d-nii păr. Dr. Sebastian Stanca asesor consistorial, preşedinte; Beniamin Ardeleanu funcţionar de bancă, vice-preşedinte; secretar I. Todea student în drept; controlori Petre Bura revizor şcolar şi Coriolan Lazăr şeful circumscripţiei II. Cluj; bibliotecar T. Ciuruş student în teologie; membri în comitet Patriciu Curea profesor, Tiberiu Seviciu, Ioan Muţiu şi Inocenţiu Gh. Suciu studenţi în drept.

Conducătorul corului Dr. Vasile Petraşcu, fiind prea ocupat ca profesor la teologie, roagă să fie socotit ca retras din această funcţie. Adunarea, având în vedere motivele seriosase aduse de d-l Petraşcu, cu părere de rău primeşte această retragere, cu nădejdea că d-sa va reveni. Cei ce se interesează de această societate, ştiu că întemeierea ei este strâns legată de persoana d-lui Petraşcu. Ca prim preşedinte şi conducător al corului a făcut totul ce a fost cu putinţă ca să ridice nivelul acestei societăţi.

Noul conducător este d-l Sava Golumba, profesor de muzică la liceul Gh. Bariţiu. D-sa primeşte un cor bine organizat şi disciplinat.

A. I.

DIN MERCUREA CIUC

La 7 Februarie, Crucea Roşie din oraşul nostru, a dat o petrecere cu producţiuni, care a reuşit bine, din toate punctele de vedere. Un numeros public a luat parte la serată, urmărind cu cel mai viu interes programul, foarte bine alcătuit. După producţiune a urmat danţul care a durat până în zori de zi.

S'au încasat în total 53,610 de lei din cari 25,500 lei din oraşul Gheorgheni, Cheltuielile ating cifra de 20,066 de lei, filiala realizează totuş un venit de 33,544 de lei.

C. Ghiaţă

DIN ODORHEI (ARDEAL)

Odorheiul e unul dintre puţinele oraşe ale Ardealului în care marele public minoritar nu se plictiseşte. E ceva aproape necesar pentru secuii — cari formează majoritatea — de a face artă, fie ea câteodată cât de slabă. Care să fie oare cauza? Să fie ea ceva spontan sau ceva care porneşte într'o simplă tendinţă personală?

Trebue numai o privire fugitivă spre a putea înţelege scopul urmărit. Care să fie oare? E acel al speranţei în ziua de mâine şi al neîncrederii în ziua de azi — e neasimilarea actualităţii. Şi oare unde şi prin ce se pot arăta mai bine anumite tendinţe sociale decât prin teatru? El poate fi aducătorul cel mai prompt al culturii dar în acelaşi timp el poate fi o spadă cu două tăişuri. Şi numai de teatru nu duc lipsă. Reprezentaţiile se ţin lanţ: două, trei pe săptămână, fără a vedea, decât foarte rar, vreun afiş românesc, care să arăte că vieţuim şi noi. Trebuie oare urâţi: — nu; invidiaţi: — da, căci fiind bine organizaţi îşi permit totul faţă de puţinii români cari, poate, deşi îşi dau mai mult sau mai puţin seama de răul ce poate reeşi din cauza pasivităţii lor, nu încearcă nimic în favoarea culturei naţionale.

Este necesar deci a ne gândi serios la această problemă: cultură naţională în Odorheiu şi de a face apel, în speranţa că va avea răsunet. Cine va fi însă acela care se va dovedi în stare să ridice steagul? Noi îl vom primi cu braţele deschise! Să păşească dar curajos în mijlocul nostru, — îl aşteptăm!

Corneliu Crâng

DIN GALAŢI

In ziua de 13 Februarie, a avut loc la „Căminul preoţesc", obişnuita şedinţă publică săptămânală a „Samarineanului milostiv". Şedinţa s'a început cu cuvântarea Sf. S. preotului P. Chiricuţă, care a vorbit despre „Mângâerea din Scripturi".

Cei de faţă au ascultat cu pioasă luare aminte această conferinţă.

A urmat apoi contribuţia artistică a d-şoarelor Ştefan (voce), Constantinide (piano) şi d-l Lct. aviator Georgescu (vioară), cari au vrăjit sufletele cu frumoase imnuri religioase la canto şi vioară.

— In ziua de 15 Februarie, a avut loc a 14-a şezătoare culturaiă şi artistică organizată de Liga Culturală secţia Galaţi. Şezătoarea s'a început prin conferinţa d-nei Calipso Botez, preşedinta Societăţii Naţionale a femeilor române, care a vorbit despre „Rolul social al femeei".

Conferenţiara a fost viu aplaudată de către acei de faţă şi i-s'au dăruit buchete cu flori din partea fostelor d-sale concetăţene şi eleve de şcoală. După conferinţă a urmat un frumos concert dat de elevii din liceu, M. Gherasim (vioară) şi G. Popescu (piano), cari au cântat câteva bucăţi frumoase ce au plăcut mult publicului din sală.

— Tot în această zi dimineaţa, a avut loc în sala cinema „Francez" a 24-a conferinţă, organizată de societatea culturală „V. A. Urechia" la care a vorbit cunoscutul preot şi scriitor Gala Galaction, despre „Reducerea noastră naţională".

— In ziua de 15 Februarie, după amiază, a avut loc la „Asociaţia Femenistă" conferinţa d-nei Marcela Nicolau, care a vorbit despre „Credinţa în desvoltarea sufletului omenesc".

La această conferinţă a luat parte şi d-na Calipso Botez, preşedinda Soc. Naţionale a femeilor române. D-sa a felicitat pe conferenţiară pentru subiectul ales, precum şi modul de expunere al conferinţei.

După conferinţă, corul şcoalei secundare de fete, a cântat câteva imnuri religioase.

— In sala de conferinţe a bisericei Sf. Împăraţi, a avut loc obişnuita şezătoare culturală săptămânală, la care a ţinut conferinţă d-l Mugur, directorul fondaţiei culturale „Prinţul Carol", d-sa a vorbit despre „Ce a putut vedea un român în Ceho-Slovacia". Conferenţiarul, cu mult talent a arătat starea de ordine şi civilizaţie ce domneşte în acea ţară, scoţând în lumină diferite lucruri ce cu destul regret trebue să o spunem că lipseşte la noi. După conferinţă a urmat o frumoasă producţie muzicală organizată de Şcoala Normală de fete din Galaţi.

I. Dimitriu

DIN CĂLĂRAŞI (JUD. IALOMIŢA)

Unul din cele mai reuşite festivaluri ce s'au dat anul acesta în oraşul nostru, a fost fără îndoială, festivalul urmat de bal, dat de clubul sportiv „Venus" Călăraşi, campionul regiunei Ialomiţa în ziua de 8 Februarie.

Festivalul a avut loc în sala parcului comunal, cu concursul multor intelectuali ai oraşului, cari au răspuns cu drag la apelul clubului.

Nu e mai puţin adevărat că şi clubul are elemente de toată lauda.

Primul număr din partea I-a a programului a fost marşul clubului cu defilarea echipei, care a stârnit admiraţie. Cuvântul d-lui institutor N. Ţopescu a fost o adevărată conferinţă, tratând despre însemnătatea educaţiei fizice, dând frumoase exemple de ceiace se face în alte ţări şi ce ar trebui să facem şi noi, sfârşind prin a face un apel călduros oraşenilor de a încuraja sportul, care formează oamenii României de mâine.

Societatea corală „Freamătul" de sub conducerea d-lui profesor Popărăscu, a dat concursul cu câteva bucăţi muzicale.

Exerciţiile la paralele şi inele au fost interesante.

Recitările d-lui Teolopviu din clasa VII-a au fost nimerite pentru acest festival.

Muzica instrumentală, a fost formată din d-na Dudău, soţia direc. Şcoalei de meserii, de d-l Căpitan Marinescu din infanterie şi de d-l V. F. Georgescu.

Solurile cântate de d-l Ştefan Soare acompaniat la pian de d-na Dudău, au fost cât se poate de bine.

In partea III a programului s'a jucat frumoasa comedie într'un act a d-lui Gh Ranetti: „Romeo şi Julieta la Mizil."

Au jucat destul de bine, diletanţii: d-şoara Roza Franghia, d-nii Teo Copoiu, T. Bobârniche, T. Drăgoi, N. Comănescu, I. Stănescu, Th. Gheorghiu, M. Teodorescu şi N. Teodorescu.

Apoi a urmat bal. Printre cei de faţă au fost: d-l prefect al judeţului, d-l primar, d-l şi d-na profesor Pauly, d-l Dudău dir. Şcoalei de meserii, d-l profesor Georgescu, avocaţii Ranetescu, Teodorescu, I. Nicolescu şi alţii.

P. Dimitriu.

DIN TRG. LESPEZI (JUD. FĂLTICENI)

In afară de şezătorile culturale din fiecare Duminecă, căminul cultural „Cultul Eroilor" din localitate, a dat cu ajutorul şcoalei şi entuziasmaţilor tineri din împrejurimi, în ziua de 24 Ianuarie, o serbare urmată de bal, pentru sporirea fondului trebuitor clădirei unui cămin cultural. Acest cămin mai are până în prezent un teren pentru clădire şi suma de 100 mii de lei, strânsă din serbări şi donaţii. Rezultatul serbărei a fost mai mult decât aşteptat, atât din punct de vedere moral, cât şi material.

Serbarea a luat început prin conferinţa d-lui Niculescu învăţător, tratând despre însemnătatea zilei de 24 Ianuarie. S'a reprezentat „Arvinte şi Pepelea", dându-i-se adevărata interpretare firească de învăţătorii Holban, Sachelarie, Stoica din Dolhosca.

Invăţătorul Arşenel a recitat cu multă măestrie „Fragment" (din Făt-Frumos) de Horia Furtună şi „Doina" de Gh. Coşbuc.

Elevele şcoalei primare din acest târg, sub conducerea domnişoarei învăţătoare Ana Catrinici, au cântat cântece şi jucat danţuri naţionale.

După serbare a urmat balul, ce-a ţinut până la ziuă, petrecându-se într'o atmosferă mult prietenească.

Beneficiul a fost de 8.500 de lei.

Ţin să mulţumesc din inimă comitetului căminului, cât şi valoroşilor gospodari ce-au dat un nepreţuit concurs Neculae Alexa şi Florea Ionăşcuţă, precum şi tuturor ce-au contribuit cu micul obol, pentru sporirea şi ridicarea culturei şi luminei neamului românesc.

Al. E. Bratu

Meiul şi sorgul

Două plante, cari la noi, mai ales în Ardeal, nu se prea cultivă. Meiul se întrebuinţează mai mult pentru nutrirea animalelor, mai puţin pentru seminţele lui, cari se întrebuinţează pentru hrana păsărilor. Ii prieşte clima temperată, cum este cea din Moldova, Ardeal. Rezistă la căldură şi secetă mai îndelungată, mai ales când a prins putere din primăvară. Creşte şi se coace în 3—5 luni de zile.

La noi se cultivă mai mult meiul comun, dar creşte foarte bine şi meiul din Italia, Germania, Japonia ş. a. Ii plac pământurile nisipoase şi calcaroase (văroase). In pământurile aghiagose nu-i prea place. Pământul trebue să fie bine lucrat. Se recomandă să-i dăm două arături.

Meiul se seamănă pe timp ploios şi pe vremea când sămănăm cucuruzul. Se seamănă în rânduri sau prin împrăştiere. La hectar sămănăm 15—25 kgr. După sămănat locul trebue grăpat şi tăvălugat. Ca să-l ferim de tăciune ţinem sămânţa în lapte de var. (1 kgr. var la 100 litre de apă). Dacă l-am sămănat des îl putem folosi pentru nutreţ, şi-l cosim când i-a dat spicul, iar când s'a cultivat pentru sămânţă se recoltează după ce s'a copt, prin Iulie sau August. Se recoltează ca grâul, cosindu-l cu coasa împiedecată sau cu secera.

După aceea se lucrează ca sămânţele celorlalte cereale.

Meiul produce la hectar între 15—30 hl. un hl. având 64—70 kgr.

Mai de mult, înaintea introducerii cucuruzului la noi, ţăranii se nutreau cu mămăligă de meiu. Ba se mai face şi azi mămăligă din el şi se spune, că atunci când este caldă este gustoasă, deşi este puţin cam acrişoară. Bulgarii fac din boabele meiului un fel de beutură numită bragă. Paiele meiului se dă vitelor ca nutreţ.

Sorgul este o plantă originară din India. Se cultivă mai mult ca nutreţ. Ici-colea mai vede omul pe marginea porumbiştilor câteva fire de sorg, cari apoi vor servi stăpânei casei de mătură. Sorgul creşte bine în aceleaşi pământuri în cari creşte meiul. Are acelaş mod de cultură. Se seamănă mai mult în cuiburi, punându-se în fiecare cuib câte 3—4 seminţe. Depărtarea între rânduri trebuesc să fie de 30—40 cm.

Când vrem să-l întrebuinţăm ca nutreţ îl cosim când e verde, dupăce i-a dat spicul, iar când se cultivă pentru sămânţă se recoltează prin luna Septemvrie. Sorgul de obiceiu dă mai multe boabe decât meiul, având 40—50 hl. la hectar. Boabele măcinate ne dau o făină albă, din care se face pâine gustoasă şi hrănitoare. Dar se mai poate întrebuinţa şi pentru hrănirea pasărilor în curte.

Din vârfurile sorgului, sau din întreaga plantă coaptă se leagă mături foarte bune.

T. F.

Ştirile Săptămânii

Iubite cititor, unde ai un prietin sau cunoscut, îndeamnă-l să primească foaea „Cultura Poporului". E vremea să avem o puternică presa românească în care să se oglindească spiritul nostru religios şi cultura proprie.

LA 1 APRILIE cr., foaea „Cultura Poporului" păşeşte în alt an de viaţă. Cu acest prilej va apare un număr de sărbătoare. Rugăm pe colaboratorii noştri, să ne trimeată cât mai în grabă articole scurte, iar d-nii reporteri culturali, cari n'ar avea un subiect serios de scris, să ne înainteze, de preferinţă, corespondenţă cu activitatea culturală dela sate.

Atât colaboratorii cât şi d-nii reporteri culturali, cari nu au trimise la redacţia noastră fotografiile personale, sunt rugaţi să le înmâneze nouă până la 18 Martie.

M. S. REGINA MARIA, zilele acestea va părăsi ţara spre a se duce la Belgrad, unde va rămânea mai mult timp pe lângă fica sa, M. S. Regina Mărioara a Jugoslaviei.

M. S. REGELE a numit pe d-l Const. Hiotu, ministru al Casei Regale pe ziua de 1 Martie.

INALT P. S. Sa Mitropolitul Nicolae Bălan, al Ardealului, fiind suferind a fost supus, la Viena, unei operaţii care a reuşit foarte bine. In curând I. P. S. Sa va părăsi sanatoriul pentru a se întoarce la reşedinţa sa din Sibiu.

BISERICA Sf. Voivozi din comuna Bradila jud. Bacău, a fost mistuită de fiacări.

Făcându-se cercetări reese că focul a luat naştere din nebăgarea de seamă a cântăreţului acestei biserici, anume Nistor Cernea zis Frăţilă, care a uitat o lumânare aprinsă în biserică.

Pagubele se ridică la peste 500 mii de lei şi biserica era asigurată pentru 80 mii lei.

D-l AL LAPEDATU, ministrul artelor, în urma recomandărei „Societăţei compozitorilor români", a acordat premiul de compoziţie al ministerului artelor în valoare de lei 25.000, bătrânului maestru G. Dumitrescu.

MINISTERUL şcoalelor a numit 62 şefi de ateliere şi maiştri la posturile libere ale şcoalelor de meserii din ţară.

IN ŢARĂ la noi se scoate pe lună peste 160,000.000 chilograme de petrol. Putem spune că am ajuns să scoatem tot atâta petrol cât am scos înainte de războiu.

MARELE stat major al armatei a trimis o circulară tuturor autorităţilor cât şi instituţiilor particulare şi industriilor, prin care le pune în vedere a nu angaja nici un funcţionar sau meseriaş până ce acesta nu îşi va arăta situaţia sa militară.

D-l TRAIAN FLORIAN profesor, face cunoscut d-lor învăţători că a pus sub tipar şi în curând va apare a doua broşură din lucrarea d-sale: *„Lucru Manual"*. Doritorii de a o avea această carte se pot adresa de pe acuma casei editoare: Libraria şi Papetăria „Banca Invăţătorilor" Cluj.

IN ALEGERILE cari au avut loc în Jugoslavia, unde avem peste 400 mii de români, nu s'a ales nici un deputat români D-l Dr. Jianu, fost deputat, a căzut şi d-sa.

DIRECŢIUNEA generală a vânătoarei a hotărît ca timp de doi ani, cu începere dela 1 Ianuarie, să nu mai permită vânatul iepurilor decât în intervalul dela 1 Octombrie şi până la 1 Ianuarie al fiecărui an.

IARNA aceasta a căzut zăpadă mare în America, fiind un ger cumplit cum nu s'a mai pomenit pe acolo de mulţi ani. In oraşul New-York 16 mii de oameni au fost întrebuinţaţi pentru curăţitul zăpezii. Cheltuelile de curăţire se ridică la suma de 10 milioane dolari, ceea ce face în banii noştri aproape două miliarde lei.

IN COMUNA Comana din judeţul Vlaşca, a murit femeea Ioana Gh. Neagu Bădălău, în vârstă de 110 ani. Vârsta este certificată de primăria comunei respective.

ZILELE trecute, controlorul cfr. d-l Constantinescu, în trenul Constanţa-Bucureşti, a fost atacat de trei banditi cari după ce l'au jefuit de 12 mii de lei, l'au în junghiat. Criminalii, fiind noapte, n'au putut fi prinşi iar victima, a fost dusă la spital.

AU FOST aduse din Elveţia patru vaci şi un taur din rassa sură „Schwitz", pentru îmbunătăţirea rasselor de vite din ţara noastră.

Animalele au fost repartizate la ferma Gheorghiţa (jud. Prahova).

Vitele aduse au costat 425.430 de lei.

PE CÂND flăcăul N. Roşianu de 16 ani, din com. Costuleni, jud. Iaşi, umbla într'o seară în tinda casei părinţilor săi, cu un revolver, la un moment dat, din greşală a apăsat pe tragaciu. Glontele a lovit pe o soră a lui Aglaia, în coaste Fata în etate de 14 ani, a fost dusă la spital.

D-l DR. DRAGOMIR Demetrescu, profesor la facultatea de teologie din Bucureşti, a dăruit ministerului cultelor, suma de 15 mii de lei, ca din venitul ei să se premieze cele mai bune predici şi conferinţe ţinute de studenţii teologi. Fapta frumoasă vorbeşte dela sine.

COMITETUL societăţii „Arcaşul" din Vatra-Dornii, Bucovina, mulţumeşte d-lui Virgil Ionescu pentru darul ce l'a făcut corpului arcaşilor de la noi, plătind d-sa abonamentul pe un an la foaea „Cultura Poporului".

IN NOAPTEA de 12 Februarie, focul a aprins şura locuitorului Flore Alb din comuna Brusturi, jud. Bihor. Fiind după miezul nopţii ai casei nu s'au putut trezi până ce focul nu cuprinsese toată şura. Au ars cinci vite dintre care două vaci a fâta.

Bietul gospodar!

FLĂCĂUL M. Gh. Chirica Ion, în etate de 15 ani, din com. Grăneşti, jud. Dorohoi, s'a dus la o carieră de piatră din marginea satului, ca să scoată piatră. Deodată malul s'a surpat, îngropându-l de viu pe flăcău. Oamenii cari erau în apropiere au sărit în ajutor dar n'au putut face altă ceva de cât să-i scoată trupul strivit de sub mormanul de dărâmături.

IN GARA Lunca-de-Mijloc de pe linia Madefalău-Cormăneşti (Ardeal) s'a întâmplat o groaznică nenorocire. Pe când intra în staţie trenul de marfă, deodată de după magazia gării au apărât în faţa locomotivei, pe linie, d-na Ghizela Galamb diriginta oficiului poştal şi practicanta Roza Clein.

Trenul nu a putut fi oprit, d-sa iar victimile apucate de roţile maşinei, d-na Galamb a murit pe loc iar Roza Clein, cu piciorul stâng rupt şi alte răni, în stare muribundă, a fost dusă la spital.

ACCELERATUL Bucureşti-Cernăuţi, a fost atăcat cu pietre în apropierea gării Adâncata, multe geamuri au fost sparte la vagoane, mai cu samă la acela de dormit. Din fericire nu a fost nici un rănit. Autorităţile cercetează.

SĂPTĂMÂNA trecută la o sinagogă din Crasna, jud. Sălaj, s'a produs o puternică explozie din cauza instalaţiei gazului aerian, care era stricată. Multe persoane au fost grav rănite iar 12 mai uşor.

ARTICOLELE, care le primim le publicăm pe rând de aceia rugăm persoanele cari ni-le trimit să aibă răbdare până ce le văd lat ipar.

DIN cauză că serviciul poştal lasă mult de dorit şi se pierd ziare, rugăm pe abonaţii noştri, atunci când li-se rătăcesc numerile trimise, să înştiinţeze administraţia foaei, ca să li-se trimită din nou.

AU SOSIT în ţară 57 vagoane noui de marfă din Austria. Aceste vagoane sunt trimise în contul despăgubirilor de război cuvenite României din partea Austriei.

LA CERNĂUŢI s'a ţinut congresul medicilor primari de judeţe şi de oraşe din regiunea 8-a sanitară, sub preşedenţia d-lui Dr. N. Pascal. S'a discutat asupra proporţiei ce iau boalele cu caracter social — sifilis, tuberculoza şi alcoolismul — şi mijoacele de combatere.

PRIMĂRIA oraşului Tecuci, a dăruit ministerului şcoalei, două terenuri: unul în suprafaţă de 22,078 m. p. pentru construirea internatului liceului „D. A. Sturza", iar al doilea în suprafaţă de 1073 m. p. pentru construirea internatului liceului de fete „Tache şi Elena Anastasiu".

SĂPTĂMÂNA trecută au ars pădurile în întindere de 40 jugăre din comunele Nadălineşti şi Suranii din jud. Arad. Focul s'a întins şi în judeţul Bihor. A ars şi pădurea Sălăgeni. Să crede că focul a fost pus.

IN anul trecut maiorul aviator St. Sănătescu, a fost trimis în Anglia, ca să eie parte şi să vadă dacă avioanele cumpărate de ţara noastră, dela o fabrică de acolo, sunt bune. Acest ofiţer făcea mândria aviaţiei noastre. Zilele trecute, însă, suindu-se într'un aeroplan, dela o înălţime de 1000 de metri a căzut şi şi-a găsit moartea. Această nenorocire a înduioşat pe toată lumea românească.

IN oraşul Braşov, a luat fiinţă „Liga bunătăţii", care are de scop formarea caracterelor la copiii de şcoală.

O VACĂ a locuitorului N. Frunză din comuna Criviţa, jud. Bârlad, a dat naştere la 3 viţele sănătoase.

După munca obositoare de peste zi numai cu veritabilul

SPIRT

DIANA

te poţi recrea, făcânduţi fricţiuni, după cari te vei renaşte din nou.

Fiţi atenţi la inscripţia

DIANA

Se găseşte pretutindeni.

Cooperativa „Infrățirea“ din Văşcăuţi pe Cer

Vara trecută s'a înfiinţat la Văşcăuţi pe Ceremuş (Bucovina). în urma iniţiativei d-lui prefect Simion Hîj, o cooperativă cu scopul de a pune stavilă speculaţiei neruşinoase a unor oameni fără scrupule.

Joi, la 5 Februarie, s'a ţinut adunarea generală a acestei cooperative prin care am putut afla cu satisfacţie că acest prim institut de felul acesta în jud. Văşcăuţi, şi-a împlinit în modul cel mai frumos datoria. Cu toate împrejurările grele prin care a trebuit cooperativa să treacă în cele dintâi săptămâni ale existenţei sale, ea a dovedit graţie energiei şi muncii depuse de consiliul de administraţie, nu numai că a progresat, dar că şi-a asigurat şi cel mai frumos viitor. D-l prefect Hîj, a adus, ca preşedinte al acestei cooperative, cele mai vii mulţumiri directorului şi mai cu seamă d-lui vicepreşed., părintelui consilier consistorial Marcel Zawadowski şi d-lui învăţător Perci, care au lucrat zilnic desinteresaţi şi neplătiţi pentru binele cooperativei. Deasemenea a mulţămit şi directorului vânzător d. Andrei Hofmann, care şi-a dat cea mai mare stăruinţă, ca institutul „Infrăţirea“ să progreseze punând la dispoziţia cooperativei şi un frumos capital, cu ajutorul căruia s'a putut începe acest lucru folositor.

D-l Perci a făcut un istoric al cooperativei din Văşcăuţi, insistând asupra greutăţilor mari ce a avut să întâmpine înfiinţarea ei. Până acuma se lua numai iniţiativa de a se înfiinţa astfel de institute economice fără însă ca să se realizeze ideia.

Această tristă stare în privinţa economică a dăinuit până la venirea d-lui prefect Hîj, a acelui bărbat, care reprezintă energia personificată necunoscând piedici în realizarea de idei mari.

D-l Perci a spus, că chestiunea aceasta, care n'a putut fi adusă la un rezultat bun, începând în mâinile actualului preşedinte nu numai că a fost definitiv rezolvată dar ea e pusă pe temelie trainică şi de tot solidă.

Asupra gestiunii cooperatiei, părintele consilier Zawadowski, a dat un raport amănunţit care dovedeşte în ajuns bunul mers al ei. Este poate unul din cele mai frumoase bilanţuri din Bucovina. Cu toate că s'a învestit o mulţime de bani în reparaturi şi adaptarea localului, cu toate acestea cooperativa şi-a dublat în numai cinci luni capitalul ei iniţial.

Membrii cooperativei primesc afară de 20% dividente şi beneficii de 10% dela suma pe care au învestit-o la cumpărarea mărfurilor, va să zică o reducere care bate ori şi ce concurenţă. Iar fondul de rezervă se ridică la o sumă de tot însemnată.

In urma acestui frumos bilanţ se dă consiliului de administraţie descărcarea mulţumindu-se pentru munca depusă. Şcoala normală din Văşcăuţi a primit ca premiu 1000 de lei în mărfuri.

La alegerile complimentare au fost aleşi în consiliul de administraţie d-nii Bogdan Wiezanski, Alexandru Perci, Visarion Sarcinschi şi Ioan Marcu, iar ca cenzori d-nii Dr. Ovid Ţopa, păr. Const. Michitovici, d. Vladimir Kirkon din Carapciu pe Ceremuş, Dr. Oberlender, Dr. Steuer şi Horodinski.

Am desvoltat mai pe larg activitatea cooperativei din Văşcăuţi, nu spre a lăuda pe inimoşii Văşcăuţeni, ci ca să servească această frumoasă activitate a intelectualilor din acest orăşel ca pildă celorlalte centre din ţară.

O cooperativă are nevoie de un consiliu de administraţie alcătuit, nu numai din oameni cinstiţi, dar şi pricepuţi şi apoi mai ales de unirea cea mai perfectă a intelectualilor. Momente de natură politică sau chestiuni naţionale n'au ce căuta în astfel de întreprinderi. Energia, priceperea şi adevărata înfrăţire a tuturor elementelor fără deosebire de naţiune şi confesiune, iată ce a contribuit la minunatul succes al cooperativei „Infrăţirea“ din Văşcăuţi.

Oraşele din sudul Bucovinei n'au decât să înveţe dela micul orăşel de graniţă ce sunt Văşcăuţii.

Ceremuşian.

Obiceiurile noastre

Frumoasele obiceiuri vechi din satele noastre româneşti, pe zi ce trece par a se uita.

Era destul să zici că deseară e clacă de desfăcut popuşoi şi aceasta în mai puţin de a oră se răspândea în tot satul, ca o veste aducătoare de cele mai bune bucurii.

Gazda care făcea claca, vorbea cu lăutarii din sat, să pice în curte când o fi soarele pe muchia dealului.

Până a se lăsera de-abinele, lăutarii îşi făceau loc sus pe grămada cu popuşoi şi îşi mai încercau coardele, iar gazda le aducea o ploscă cu vin şi-i îndemna să bea ca să zică mai cu şic.

Curtea era luminată de un felinar, iar lăutarii spărgeau întunerecul şi liniştea serii cu sunete de vioară şi hangul din cobză.

Cârduri, cârduri de fete, flăcăi şi femei tinere porneau la clacă, iar în urma lor veneau mamele şi bărbaţii, vorbind, mai de una mai de alta.

Se aduna multă lume: fete şi flăcăi, femei tinere şi moşnegi, babe şi copii, cu toţii cu bucuria pe faţă.

Rând pe rând îşi găsea fiecare câte un loc la poala grămezii.

Flăcăii unul câte unul se furişau de bătrâni şi treceau pe lângă fete, cu care erau înţeleşi de cu ziuă.

Munca era în toi, din toate părţile săriau popuşoii desfăcuţi făcând o altă grămădă de aur; gazda îi mai da târcoale din când în când privind cu mulţumire sufletească la grămada care creşte văzând cu ochii.

Ploştile cu vin şi rachiu treceau din mână în mână şi fiecare închina în sănătatea tuturora.

Lăutarii trăgeau de dor din vioare, când pe coarda subţire când pe coarda groasă şi cântau din gură.

Chiuituri şi cântece pline de viaţă tînără şi veselă însoţiau pe lăutari.

Fetele şi femeile tinere pâlcuite în mai multe părţi cântau.

Luceafărul de seară, cloşca cu pui după ce eşise şi ea, toegile erau sus de tot, cocoşii cântau odată şi popuşoii erau gata desfăcuţi.

Cu toţii apoi se adunau la masă, în care timp erau numai râsete, dela o vreme fetele şi flăcăii şi femeile tinere se sculau, iar bătrânii mai rămâneau îndemnându-se mereu cu plosca, tineretul încingea o bătută de se cutremura pământul şi apoi altă şi aşa se încingea şirul horelor, chindia, sârba, boiereasca, alunelul şi multe altele; jucau flăcăii cu fetele, femeile tinere cu bărbaţii, iar lăutarii îi ziceau de mama focului.

Iar câte un flăcău zicea din când în când câte o strigătură:

Cine hora n'o juca
Să-i moară ibovnica
Să vină să-i dau pe-a mea, ihi, ihi.

Iar altul răspundea:

Că e înaltă şi subţire
Şi la trup făcută bine, ihi, ihi.
Mândro de dragostea noastră
A înflorit un pom în coastă
A înflorit şi n'a legat
Dragi am fost şi ne-am lăsat.

Şi aşa urmau chiuiturile, strigăturile şi horele pânăcerăsărea luceafărul de ziua, se juca hora doi cu doi un flăcău şi o fată şi apoi se isprăvia, plecând în cârduri, cârduri spre casele lor.

Frumoasele obiceiuri strămoşeşti nu trebuesc uitate, ci păstrate cu sfinţenie ca pe o comoară scumpă ce de veacuri purcede.

C. Ghiaţă

Inlocuirea laptelui de scroafă pentru purcei

Laptele de scroafă are o compoziţie deosebită de laptele celorlalte animale. Se face o mare greşală la ţară, când gospodarul, văzând că scroafa a murit, sau nu are lapte destul, le dă purceilor lapte de vacă, fără să-şi dea seama că prin aceasta le face rău. Este adevărat că unii scapă de moarte, dar cea mai mare parte mor de diarie, mai cu seamă când li-se dă deodată o cantitate mare. Aceasta se datoreşte faptului, că lapele de vacă conţine un procent de zahăr relativ mare, şi cenuşă mai puţină ca cel de scroafă, porducând astfel turburări în stomac.

Ca să avem un lapte apropiat de cel de scroafă şi sănătos pentru purcei, vom întrebuinţa următorul preparat:

La jumătate litru lapte de vacă, adăogăm jumătate de litru apă fiartă, 50 gr. făină de ovăs, 3 albuşuri de ou, 2 linguriţe sare de Kalium (Cl K) şi una linguriţă sare de bucătărie (Cl. Na), se amestecă bine până face puţină spumă, se încălzeşte foarte puţin până la temperatura obişnuită a laptelui, după care se poate da purceilor.

Aceasta soluţie se recomandă a se da şi în cazuri normale, căci se ştie că purceilor, oricât ar fi mama bună de lapte, începând dela două săptămâni, nu le mai ajunge laptele şi ca să avem o creştere şi desvoltare puternică, le vom da un astfel de lapte artificial şi ne vom încredinţa că vom fi răsplătiţi cu prisosinţă.

Th. Nicov
consilier agricol.

Din trecutul satelor

Amărăşti şi Nemoiu Vâlcea

Cu mila lui Dumnezeu Eu Radu Voevod şi domn a toată ţara românească, nepotul prea bunului, bătrânului răposatul Io Basarab Voevod, dat-am domnia mea această poruncă a domniei mele, acestor oameni, anume Nistor-i Mihailă-i Negoi şi cu fiusău Radu şi feciorul lui Dobroţă: Stan şi nepoţii lui Nistor anume: Mihailă şi Stoica, ca să fie lor moşie în Amărăşti şi în Nemoi, partea Barbului şi partea lui Voicilă şi partea Taxabei şi partea Bobei şi partea Neagăi şi partea Soreăi, toată câtă vezi să va alege şi din sat şi din Căpări şi din pădure şi din apă şi din uscat şi de prestetot hotarul, pentrucă această mai sus zisă moşie şi de moştenire, iar după acea Boba şi Sorca şi Neaga o au vândut de a sa bună voie, iar Nistor şi Mihăilă şi Neaga şi cu fiusău Radu şi cu feciorii lui Dobroţă: Nistor şi Stan şi nepoţii lui Nistor: Michăil şi Stoica ei o au cumpărat dela Taxaba şi dela Voicilă şi dela Barbul şi dela Sorca şi dela Boba şi dela Neaga, drept 149 de asprii gata, însă, să se ştie: feciorii lui Nistor şi feciorii lui Mihăil să fie pe o funie, iar Cârstea şi Stan să fie pe altă funie, iar feciorii lui Neaga anume: Tudor şi Cârstea să fie pe o parte, iar Radu feciorul Neagului să ţie singur o parte, iar feciorul lui Nistor şi feciorii lui Michăil şi nepoţii săi anume: Michăil şi Stoica să fie pe altă funie, iar după acea Neaga şi cu fiusău Radu şi Stan şi Michăil, ei au cumpărat dela Nistor 7 fălci de loc, drept 40 de asprii de argint şi încă au mai cumpărat această moşie ce s'au zis mai sus mai dinainte vreme din zilele lui Alexandru Voevod, şi iar au cumpărat Mihăilă şi Stan şi Neaga moşie în Nimoi 26 de fălci, în hotarul de jos dela Drâgnea din Amărăşti drept 180 de asprii şi dela Manga 2 fălci drept 90 de asprii şi dela fata Stanei 5 fălci, drept 181 de asprii şi dela fratesău Dragomir 4 fălci drept 90 de asprii, însă în hotarul de jos dela Amărăşti a cumpărat Mihăilă şi Stan şi Neaga dealul Năvrăpiţii, însă în hotarul de sus 94 de fălci drept 1300 de asprii şi dela Radoşi 1 falce drept 8 de asprii şi dela Cârstea o falce drept 8 de asprii şi dela Drăgoi una drept 8 de asprii, iar au mai cumpărat Radu moşie în Nemoi dela nepoata Călinei jumătate şi cu vie drept 100 de asprii, şi din partea Ioanei jumătate drept 10 de asprii gata. Şi iar au mai cumpărat Radu partea Stanciului Amărăşti; partea lui toată drept 106 de asprii şi dela Cârstea din Nemoi o falce de loc drept 8 de asprii şi dela Manea şi dela Oprea din Amărăşti 2 fălci drept opt de asprii şi au cumpărat Lazăr partea Manei din Nemoi însă jumătate drept 70 de asprii şi au cumpărat Radu moşie în Amărăşti partea Vlădaei toată, drept doi boi şi 108 de asprii şi iar au cumpărat Stan 2 fălci în Amărăşti dela Dote drept 8 de asprii, iar au cumpărat Stan şi Neaga şi Mihăil dela Stoica 12 fălci drept 88 de asprii şi dela Manga 2 fălci drept 9 de asprii, şi dela Dragoi şi dela toţi fraţii lui 4 fălci drept o sută doi (102) de asprii şi dela Bălo şi dela feciorii lui 4 fălci drept 102 de asprii.

Marica 2 fălci şi jumătate drept 95 de asprii şi dela Mihail 2 fălci drept 10 de asprii şi dela Manea feciorul Stănesei 2 fălci drept 8 de asprii şi iar au cumpărat Popa Dragomir şi Radu şi Neagoi şi Pavda şi Detea şi cu toţi fraţii lor moşie în Nemoi partea Mangăi toată şi prestre tot hotarul 90 de asprii, şi iar au cumpărat Stan din partea Ioanei, însă din moştenire jumătate, iar viile toate de peste tot hotarul 108 de asprii. Insă într'acest chrisov câtă moşie a fost de Amărăşti şi de Nemoi sau pus pe Rumânie, iar câtă moşie este Măciucă şi de Zădoieni au rămas în Hrisov pe Sârbie pe tălmăcită, şi s'au pus boierii martori pentru încredinţarea Hrisoavelor.

Drept acea, am dat Domnia Mea acestor oameni, tuturor ce s'au zis mai sus, ca să le fie moşie moştenitoare şi ohabnică, feciorilor, nepoţilor şi strănepoţilor şi de nimeni să fie neclintiţi preste zisa Domniei Mele, că iată şi martori am pus Domnia Mea dregătorii: Jupân Cernica marele Vornic, Jupân Lupul marele Logofăt. Jupân Nica marele Vistiernic şi Jupân Hrizea marele sulţar, Jupân Bărcan marele Stolnic, Costea marele Comis, Stanciul marele portar, Jupân Lecu marele posteluie şi ispisam.

ss. Radu Voevod şi domn a toată ţara Românească.

ss. Jupân Lupul marele Logofăt.

Şi am scris eu Lăpădatu, în scaunul cetăţii Târgovişti.

Luna Aprilie 20 Veleat 7118 (=1600).

Acest hrisov, l-am tălmăcit eu Popa Stan Ot. Livezi.

Documentul acesta este dat la 1610, când în Muntenia domnea Radu Şerban Basarab, care a luat domnia imediat după moartea lui Mihai Viteazul.

At. N Stănculescu-Glăvile

Invăţătura prin tablouri

Români! Impodobiţi-vă casele cu tablouri morale şi patriotice, consolidând prin aceasta ideea naţională, ce trebue propovăduită azi mai mult ca oricând. Călăuzit de acest măreţ scop, trimit românilor din toată lumea, pentru mica sumă de lei 20, următoarele tablouri, lucrate în culori, cu multă înţelepciune şi măestrie: „Cei trei stâlpi ai unirii românilor“: Mihai-Viteazu, Ferdinand I., Cuza-Vodă; „Invierea Domnului nostru Iisus Hristos“; „Movila lui Burcel“; „Puii mamei“ şi „Străin am fost“; pilde din Evanghelie; „Scafandrierul cercetând fundul mării“; „Sfântul apostol şi evanghelist Luca“; „Horia şi Cloşca“, eroi naţionali; „O lecţie de calcul mintal“ tablou dedicat luminătorilor dela sate şi oraşe; „Spirtul e moartea în sticle“; compoziţie antialcoolică de Dr. Odiseu Apostol şi cel mai sugestiv tablou antialcoolic apărut până azi, „Grozăveniile beţiei“ având tipărit pe faţă urmările acestui amarnic păcat, iar pe dos două poze arătând cum trăeşte ţăranul român şi german.

In total 10 tablouri, lucrate de pictori însemnaţi, demne să împodobească casele bunilor români şi localurile autorităţilor publice. Toate aceste tablouri au pe dos lămuriri scrise pe înţelesul tuturor.

Indemnăm sincer localurile de cultură: şcoale, biserici, case parohiale, biblioteci populare, asociaţii culturale şi sportive; aşezăminte săteşti: bănci populare, cooperative, fabrici şi ateliere industriale; autorităţi administrative: judecătorii, primării, cazărmi, posturi de jandarmi, pretorate şi mai ales staţiunile de cale ferată, într'un cuvânt conducătorii de localuri unde se adună lume multă, cu cred că cârciumarii să comande aceste instructive tablouri cari instrueşte pe privitor.

Românii de peste hotare, aşezându-le în casă la locul de cinste, vor arăta străinilor ce le vor privi, oameni şi momente din istoria neamului nostru. Şi acum gândiţi-vă, toate acestea pentru 20 de lei, sumă de râs, cu care abia poţi cumpăra un litru de ţuică care-ţi omoară trupul şi-ţi slăbeşte mintea. Ţinând seamă că această sumă abia acoperă costul şi recomandarea, doritorii să grăbească comanda, stocul fiind redus. Cu ramburs nu trimitem. Inlăturaţi corespondenţa zadarnică. Costul se trimite cu mandat sau în mărci poştale prin scrisoare recomandată lui

Daniel St. Constantinescu
Invalid de război, Tutungerie,
Piaţa de Flori, Bucureşti

RUGĂM pe toţi prietinii noştri preoţi şi învăţători, că de câte ori au conferinţe ale cercurilor culturale, adunări, etc., să ne fie cunoscut din vreme pentru a le trimite numere din „Cultura Poporului“ pentru a fi împărţite gratuit, cu propagandă.

De prima calitate
plăcută şi
răcoritoare
este
Bere din Turda
Fabrica:
Turda, Telefon 5.
Depozit principal:
CLUJ, Telefon 394.

DEPARTAMENTUL MAŞINELOR
AL REUNIUNEI AGRICOLE SĂSEŞTI ARDELENE
Centrala: SIBIU, Strada Sărei No. 22.
Sucursala: MEDIAŞ, TG.-MUREŞ, SIGHIŞOARA
are în depozitele sale cu preţuri eftine:

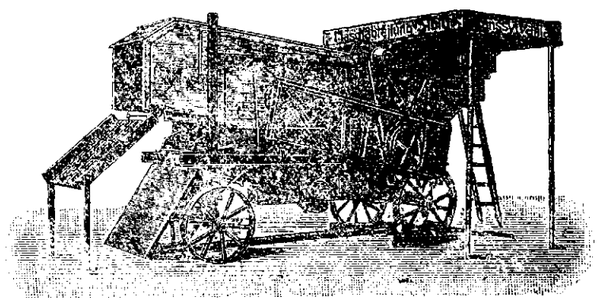

Batoze de treerat

Pluguri de oţel schimbătoare şi pe o brazdă
Pluguri cu grindeiu de lemn schimbătoare şi pe o brazdă
Trupiţe pentru pluguri schimbătoare şi pe o brazdă
Fiere de plug pentru orice sistem de plug
Grape de fer eftine
Teascuri de vin
Zdrobitoare de struguri
Zdrobitoare de poame
Alambice pentru fiert rachiu
Pompe pentru vin
Triori pentru cereale
Triori pentru linte
Tocătoare de nutreţ
Tăiătoare de napi
Maşini pentru despicat strujeni de porumb
Maşini de sămânat
Vânturătoare
Maşini de sfărâmat porumb de mână şi pentru transmisiune
Maşini pentru scos cartofi
Separatori de lapte
Pietre de moară
120—4—4
MOTOARE DE BENZINĂ DE 2—22 CAI PUTERE

Hann şi Comp S. A.
Cluj, Str. Regina Maria 11
Depositul strobitoarelor orig. Chaudoir, sistem Vermorel.
Lei 1205
francat şi la ori şi care staţiune poştale.

Cu depline garanţie ca înainte de războiu cele mai bune
CURELE DE TRANSMISIUNE
de următoarele specialităţi: Curele de piele pentru dinamuri, Compresoare şi tot felul de piei pentru întrebuinţare technică liferează
FRAŢII RENNER & COMP.
SOCIETATE ANONIMĂ
CLUJ.

Registre!
tipărite pentru parohii (biserici), cari au nevoe de restaurări sau clădiri din nou, se găsesc de vânzare la institutul „Minerva“ Cluj Str. Regina Maria No. 1. — Preţul unui registru 120 lei.

Mai bine ca ori şi unde se serveşte la
Baia Elisabeta
Băi de abur, de cadă, duş, etc.
CLUJ,
Str. Călugăriţelor (pe Someş).

Specialităţile fabricei de bere CZELL din Cluj
"HERCULES"
bere nutritoare, specialitatea NEAGRĂ din malţ dublu
"URSUS"
bere ALBĂ, mult apreciată
din cauza calităţilor lor neîntrecute s'au dovedit ca mărcile cele mai superioare. Se capătă pretutindeni.

La expoziţia zoologică din ţară ... nută în Cluj în luna Septemvrie ... 1924 am fost decoraţi cu medalia ... aur. Cu preţul unei jumătate ... de lână sau unui kgr. de brân...
Vă puteţi mânt... oile de prăpădir...
DISTOL
se manipulează simplu şi vindecă ... siguranţă. Să vinde în Drogue... Succesorii lui
Francisc Gergel
Cluj, Piaţa Unirii No. ...
Drogueria Gea-Kreyer S. A. Ti... şoara.
Drogueria Krafft şi Herbert, Bra...
Farmacia David János, Tg. Mu...
Drogueria „Apollo“, Ştefan Far...
Oradea-Mare. Sirocco No. ...

HIRSCH & CZODI...
MAGAZIN DE PIELERIE
CLUJ
Strada St. Iosip (Szép-utca) No. ...
!
Depozit permanent de piele ... streine şi indigene.
PREŢURI FOARTE SOLID...

Traian G. Stoenescu
avocat
Calea Şerban Vodă 42
BUCUREŞTI

Fabricile de Maşini
AND. RIEGER
Soc. Ano...
SIBI...
Produce şi vinde
Pluguri schimbătoare sistem Rieger
Pluguri schimbătoare sistem ...
Pluguri pe o brazdă
Pluguri schimbătoare din oţel U...
Maşini de sămânat porumb
Pluguri de săpat
Grape pentru livezi
Sfărâmătoare de porumb
Maşini de tăiat nutreţ
Maşini de tăiat sfecle
Maşini de treerat cu motor, mână şi vârtej
Vârteje pentru cai
Vânturătoare
Trioare
Greble de fân
Teascuri de vin
Teascuri de ulei
Maşini de scărmănat lâna
Darace şi Lupuri scărmănătoare
Maşini de tors
Pompe pentru apă
Pompe p. zămuri de gunoi
Ţevi din fontă
La revânzători acordăm rabat
Oferte şi catalogu... la cerere!

O reclamă folositoare se face în „CULTURA POPORULUI“
care se tipăreşte în 56 mii de exemplare